

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEKANTOOR: 9240 ZELE - P2A9271 | VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

Uitbreiding van de Ring wordt concreet

FiguranDten
Doelman Daniel Zitka
'Voetbal een beroep?
Daar stond ik niet bij stil'

Gigantische winkelcentra
Troef of trubbels?

Meer vis in rivieren tegen 2015

FOTO: FILIP CLAESSENS

Faciliteitengemeenten zijn geen tweetalige gemeenten

Wezembeek-Oppem is geen tweetalige gemeente en de rondzendbrief-Peeters is de juiste interpretatie van de taalwet. Daar komt het arrest van de Raad van State van 19 juni 2008 op neer. Een harde klap voor het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem, die de bal aan het rollen bracht door in 2003 Franstalige oproepingsbrieven voor de verkiezingen te sturen naar inwoners van wie het aannam dat ze Franstalig zijn.

TEKST Bart Claes | FOTO Belga

Hoe het begon. 13 oktober 2003: het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem vraagt in een verzoekschrift aan de Raad van State om het besluit van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden van 13 augustus 2003 nietig te verklaren. Dat besluit vernietigde de beslissing van het gemeentebestuur om Franstalige oproepingsbrieven te versturen. Het kwaad was intussen al geschied: de brieven waren verstuurd.

19 juni 2008 of bijna vijf jaar later volgt het arrest. De Raad van State verwijst naar de rondzendbrief-Peeters. Die brief van toenmalig minister Leo Peeters (sp.a) dateert van 16 december 1997 en verwoordt wat de taalwet in de faciliteitengemeenten inhoudt: 'Het is uitgesloten dat particulieren die eens het gebruik van het Frans hebben gevraagd later automatisch opnieuw in het Frans worden aangeschreven. (...) Men kan veronderstellen dat de betrokkene zich ondertussen heeft geïntegreerd en dat hij de Nederlandse taal dermate machtig is dat hij aanvaardt in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven.'

Logisch arrest

Professor Paul Van Orshoven, decaan van de faculteit rechtsgeleerdheid van de KU Leuven, kijkt niet op van het arrest. 'Het is eigenlijk een bevestiging van vier eerdere arresten van de Raad van State van 23 december 2004. Toen

werd de nietigverklaring van de rondzendbrief gevraagd. Ook zonder succes. Er zijn nu dus al vijf arresten die de grondwettelijkheid van de rondzendbrief-Peeters bevestigen.'

De motivering van de Raad van State is logisch. 'Als een gemeentebestuur een databank aanlegt van mensen die Franstalig zijn om hen in het Frans te bedienen, dan gaat het in de praktijk om een tweetalige gemeente. Dat is enkel het geval in Brussel', aldus professor Van Orshoven. Maar niet in de faciliteitengemeenten. 'Faciliteiten zijn uitdovend, in die zin dat iemand op termijn misschien wel geen beroep meer zal doen op die faciliteiten. Daarom zegt de Vlaamse Regering dat het logisch is dat een Franstalige inwoner altijd opnieuw moet vragen om een Franstalig formulier te krijgen of in het Frans aangesproken te worden. De dag dat je dat als inwoner niet meer vraagt, dan zijn de faciliteiten voor jou uitgedoofd.'

Vlaamse wooncode

Een andere opmerkelijke juridische uitspraak is het verwerpen van het Grondwettelijk Hof van de bezwaren van de Franse gemeenschapsregering tegen de taalvereiste in de Vlaamse Wooncode. Volgens die taalvereiste moeten kandidaten voor een sociale huurwoning aantonen dat ze bereid zijn Nederlands te leren.

'Als overheid kun je voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een sociale woning, zoals het leren van het Nederlands. Zo zorg je ervoor dat die persoon weerbaarder wordt en meer kansen krijgt op de arbeidsmarkt. Een doodnormale zaak. Uiteraard wordt dat in een Belgische context anders bekeken. Vanuit Franstalig oogpunt zou het 'fascistische prietpraat' zijn, maar dat is uiteraard nonsens.' Belangrijk detail: het Grondwettelijk Hof stelt wel dat de taalvereiste niet opgelegd kan worden in de faciliteitengemeenten. □

Municipalities with language facilities are not bilingual municipalities

Municipalities in the Vlaamse Rand offering language facilities are not bilingual and the Peeters circular is the correct interpretation of the language law, according to a ruling the Council of State handed down on 19 June 2008. 'A reasonable decision', says Paul Van Orshoven, dean of KU Leuven's law faculty. 'This goes to confirm four judgements the Council of State delivered on 23 December 2004, in reaction to an unsuccessful attempt to have the circular annulled. This means a total of five judgements have been made to confirm the Peeters circular squares with the constitution.' Another high-profile judgement is the Constitutional Court's decision to spurn the French-language Community's complaints about the language requirements in the Flemish Housing Code, where applicants for low-cost accommodation have to show a willingness to learn Dutch. The Constitutional Court did, however, rule that the language requirement does not apply to municipalities with language facilities.

inhoud

OKTOBER 2008 | nr. 09

04 **Uitbreiding van de Ring wordt concreet**

De Ring rond Brussel tussen Sint-Stevens-Woluwe en Machelen zal de komende jaren uitgebreid worden met parallelwegen. Dit gigantische mobiliteitsproject moet een antwoord bieden op de dagelijkse files, maar roept ook heel wat fundamentele vragen op.

10 **FiguranDten**

Daniel Zitka kwam per toeval in het doel terecht. En hij bleef er staan. In Tsjechië, Lokeren en nu al zeven seizoenen bij het grote Anderlecht. Hij heeft leren omgaan met de pieken en dalen van het voetbal. De doelman woont met zijn vrouw en twee dochters in Asse.

12 **Gigantische winkelcentra: troef of trubbels?**

Zowel in de Rand als in Brussel bestaan op dit moment projecten om grote winkelcentra te bouwen. De centra zullen een grote invloed hebben op de mobiliteit en ons koopgedrag.

22 **Proper water in de Rand**

Er is nog een lange weg te gaan voordat al het afvalwater gezuiverd zal zijn, maar tegen 2015 zal de kwaliteit van het water in rivieren en beken in de Rand toch al sterk verbeterd zijn.

26 **Exotische natuur in de Rand (7)**

29 **Ontdek Taalb(l)ad en scherp je Nederlands aan**

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 13 RandUit
- 24 Bericht uit de Rand
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

'Groei zonnepanelen overtreft verwachtingen'

Floris' kijk op de leuke kant van het leven

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt, Illustratie Taalb(l)ad: José Da Cruz | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De uitbreiding van het aantal baanvakken van de noordelijke Ring rond Brussel stond enkele jaren geleden al expliciet vermeld in het START-plan (Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling in de regio Zaventem)* van de Vlaamse Regering. Nu begint de uitbreiding stilaan concreet te worden.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Filip Claessens

Stilstaan of vooruitgaan

De uitbrei rond Brussel

Omdat er over een bepaalde afstand al een parallelweg aanwezig is, gaat het volgens Frans Venstermans, afdelingshoofd van de administratie Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant, op dit stuk van de Ring vooral om een herschikking van bestaande wegen. 'We moeten maar op drie plaatsen gronden ont-eigenen. Zo moeten aan de Blaironstraat in Diegem mogelijk 25 huizen worden ont-eigend. Er zijn ook onteigeningen gepland aan de Leuvensesteenweg en aan het kerkhof van Diegem. In overleg met alle betrokken partijen moeten we voor de beste oplossing kiezen. De Blaironstraat is nu al een eiland dat volledig ingesloten zit tussen de Ring, de Haachtsesteenweg en het vliegveld.' Voor alle duidelijkheid: de huidige werken aan de Ring kaderen in de snelle treinverbinding tussen Antwerpen en de luchthaven van Zaventem en hebben dus niets te maken met de voorgestelde uitbreiding van de Ring.

Andere mogelijkheden

Zoals te verwachten lokte dit gigantische mobiliteitsproject felle reacties uit bij voor-en tegenstanders. Op enkele van de negatieve reacties anticeerde Vlaams minister van Openbare Werken Hilde Crevits (CD&V) al begin augustus. Zo toonde Modal Shift, een organisatie voor duurzaam verkeer die groepen als Bond Beter Leefmilieu, BRAL, Fietsersbond en Greenpeace overkoepelt, zich bijzonder verontwaardigd over het feit dat de Vlaamse Regering dit openbaar onderzoek over 'een van de meest grootschalige mobiliteitsingrepen van de voorbije twintig jaar' in volle vakantieperiode organiseerde. Het openbaar onderzoek liep eerst maar tot 18 augustus, maar minister Crevits besliste snel een nieuwe termijn in te lassen van 8 september tot 6 november. Er wordt ook een Franstalige versie van de nota beschikbaar gesteld in de faciliteitengemeenten Kraainem, Wemmel en Wezembeek-Oppem. Het Franstalige raadslid Robert De Lille (Ecolo) uit Wemmel had hierop aangedrongen.

Ten gronde kant Modal Shift zich resoluut tegen bijkomende wegen. 'Binnen

Tot 6 november loopt een openbaar onderzoek over de milieueffecten van de omvorming van de Ring tussen de kruispunten met de E40 in Sint-Stevens-Woluwe en met de E19 in Machelen. Iedereen kan in een vroege fase elementen aanbrengen zodat de milieueffecten in de definitieve versie van het milieueffectrapport (MER) zo volledig mogelijk in kaart gebracht kunnen worden.

Momenteel gaat het over de verbreding van de Ring tussen de E40 naar Leuven en de E19. Later volgt nog een gelijkaardige nota voor de rest van de noordelijke Ring tot aan de E40 in Groot-Bijgaarden. Wat zijn de plannen? De drie bestaande rijstroken worden in elke richting voorbehouden voor het doorgaande verkeer dat maximaal 120 km per uur kan rijden en enkel ter hoogte van de E40, E19 en A12 de Ring kan verlaten. Daarnaast komt er een parallelweg bestaande uit twee rijstroken in elke richting waar maximaal 70 km per uur gereden mag worden en die zal aansluiten op alle op- en afritten. Hoe

men dit gaat realiseren ter hoogte van het viaduct van Vilvoorde is nog onduidelijk.

Parallelwegen

De uitbreiding van de Ring moet voor een vlotter verkeer zorgen; niet alleen door de capaciteitsverhoging, maar ook door het wegvallen van de 'weefbewegingen' van in- en uitvoegend verkeer op de centrale as. De huidige nota wijst erop dat de moeilijke verkeersdoorstroming niet enkel het gevolg is van algemene factoren zoals de sterke stijging van het verkeer. Ook lokale factoren zoals de vele op- en afritten zorgen voor oponthoud. In het vak tussen Sint-Stevens-Woluwe (E40) en Machelen (E19) komt er dus naast de centrale as aan beide zijden een parallelweg voor lokaal verkeer dat het wevende verkeer van en naar het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (via de A201, R22 en R22b) apart opvangt. Deze parallelwegen beginnen en eindigen in de op- en afrittencomplexen van de E19 en de E40.

ding van de Ring wordt concreet

enkele jaren zullen alle wagens door het aanzuigeffect weer stilstaan.' Modal Shift pleit voor duurzame alternatieven zoals de verbetering van het openbaar vervoer en een slimme kilometerheffing voor goederen- en personenvervoer. Gevreesd wordt dat dit project het effect van initiatieven zoals de uitbouw van het Gewestelijk Expresnet (GEN) en het Diaboloproject zal ondergraven. Het effect op de luchtvervuiling en klimaatopwarming is volgens Modal Shift ronduit negatief.

Tegenstanders van een uitbreiding van de Ring vrezen meer luchtvervuiling, wateroverlast en geluidshinder. Voorstanders zien vooral economische voordelen.

De lokale vereniging Sterrebeek 2000 wijst op diverse negatieve effecten op het milieu die in het MER verder onderzocht moeten worden. Zo vreest de vereniging dat er veel vervuild water in de geplande wachtbekkens zal terechtkomen. Om bijkomende geluidsoverlast te voorkomen, moeten alternatieven bestudeerd worden zoals de 'intunneling' van de Ring.

Ook een aantal gemeenten hebben fundamentele opmerkingen bij de uitbreiding van de Ring. Zo vreest de gemeente Kraainem voor meer wateroverlast en geluidshinder. Bovendien zullen lokale wegen zoals de Woluwelaan

meer verkeer moeten slikken en is het pas aangelegde Molenbos al opnieuw bedreigd.

De Brusselse milieuminister Evelynne Huytebroeck (Ecolo) pleit voor milieuvriendelijke alternatieven. De Brusselse parlementsleden Adelheid Byttebier (Groen!), Celine Delforge (Ecolo), Olivia P'Tito (ps) en Hervé Doyen (CDH) dienden al een bezwaarschrift in omdat deze plannen een bedreiging zijn voor de Brusselse mobiliteit en het leefmilieu. Ook Vlaams minister Bert Anckaers (vl. Pro) toonde zich kritisch op zijn website.

Meer beton trekt meer wegverkeer aan, volgens hem. 'Er kan geen enkele verhoging zijn van auto-, vracht- of luchtverkeer, zonder dat er eerst een grondige gezondheidsstudie uitgevoerd is over het effect van dit project', stelt hij. Burgemeester Jean-Pierre De Groef (sp.a) van Machelen kan zich enkel in het plan vinden als het fijn stof en het geluid niet toenemen. Zijn Zaventemse collega Francis Vermeiren (Open vld) verwacht dat de files met dit project zullen verminderen. Dat zou, volgens hem, een plus zijn voor de tewerkstelling en minder milieuvervuiling met zich meebrengen.

Belangrijk voor economie

De voorstanders zijn terug te vinden in economische milieus en de verenigingen van automobilisten. UNIZO, de vereniging voor zelfstandigen, acht de uitbreiding van de Ring belangrijk voor economie en milieu. Zo is een goede doorstroming belangrijk voor de vele bedrijven die just-in-time leveren. Het project moet volgens hen wel deel uitmaken van een geïntegreerd mobiliteitsbeleid met aandacht voor het verhogen van de capaciteit, stiptheid en aansluitingen van het openbaar vervoer. Ook het vbo, de automobielfederatie Febiac en mobiliteitsorganisatie Touring zijn positief over de uitbreiding. 'Zowel voor de individuele automobilist en transporteur als voor de economie in haar geheel is deze uitbreiding van kapitaal belang', aldus deze organisaties in een gezamenlijke mededeling. 'Ons land heeft nood aan een overzichtelijke mobiliteit om haar rol als draaischijf van het nationale en internationale verkeer ten volle te kunnen spelen.'

Info

* START wil nieuwe activiteiten en tewerkstelling in de luchthavenregio stimuleren, de mobiliteit in de regio verbeteren, de luchthaven uitbouwen tot een volwaardige 'haven' en de leefomgeving verbeteren. Belangrijk daarbij is de bereikbaarheid van de luchthaven en de industrieterreinen. Hiertoe werd een globaal mobiliteitsconcept uitgewerkt met aandacht voor zowel het wegvervoer, het openbaar vervoer als het fietsen. Zo werden diverse nieuwe buslijnen naar de luchthaven ingelegd en is er het Diaboloproject dat de spoorverbinding verbetert tussen Zaventem, Leuven, Antwerpen en Brussel. Over de Haachtsesteenweg wordt momenteel een viaduct gebouwd zodat het vrachtvervoer van de E19 rechtstreeks Brucargo kan binnenrijden.

L'extension du Ring de Bruxelles se concrétise

Les plans visant à augmenter le nombre de bandes de circulation sur le ring au nord de Bruxelles commencent à se concrétiser. Les trois bandes actuelles du Ring entre la E40 et la E19 sont réservées dans chaque direction au trafic de passage qui peut circuler à une vitesse maximum de 120 km l'heure et ne peut sortir du Ring qu'à hauteur de la E40, la E19 et la A12. En outre, une voie parallèle de deux bandes dans chaque direction sera prévue, où la vitesse est limitée à 70 km et qui donne accès à toutes les sorties. Ce projet d'agrandissement vise à fluidifier la circulation; non seulement par l'augmentation de la capacité, mais aussi par la disparition sur l'axe central des voitures entrantes et sortantes. Comme il fallait s'y attendre, ce gigantesque projet de mobilité suscite de vives réactions des partisans comme des détracteurs du projet. Les opposants d'une extension du Ring craignent une augmentation de la pollution atmosphérique, des inondations et des nuisances sonores. Les partisans insistent quant à eux sur les avantages économiques.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Werken aan taalachterstand

VILVOORDE De Vlaamse Regering heeft beslist om het Vilvoordse project *Taalachterstand wieden in de Rand* ook dit schooljaar te subsidiëren. Sinds 2006 werken alle Vilvoordse secundaire scholen samen om de taalachterstand bij leerlingen weg te werken en de banden met de ouders aan te halen. Ook dit schooljaar kunnen de Vilvoordse scholen rekenen op een subsidie van 190.000 euro. 'De instroom van anderstalige gezinnen in de regio groeit', zegt Rita De Clerck, directrice van het KITO in Vilvoorde. 'De kloof tussen de thuistaal en de taal op school is erg groot. Dankzij het project *Taalachterstand wieden in de Rand* kunnen we een leerkracht inzetten die hier speciaal werk van maakt. Zo krijgen onze leerkrachten tips om met anderstaligheid om te gaan en hun taalgebruik aan te passen zodat iedereen, ook Nederlandstalige leerlingen die het moeilijk hebben met taal, de lessen goed begrijpt. Dankzij specifieke testen kunnen we het taalniveau van onze leerlingen meten. Ook de communicatie tussen de school en de ouders proberen we te verbeteren, onder meer door niet te veel ambtelijke taal te gebruiken in onze brieven. We merken dat het project stilaan zijn vruchten afwerpt', besluit Rita De Clerck.

Centraal toerismeloket

HALLE Het vernieuwde toeristische infokantoor op de Grote Markt in Halle wordt uitgebouwd tot een uniek toerismeloket voor het Pajottenland en de Zenevallei. Vlaams minister van Toerisme Geert Bourgeois (N-VA) maakt dit jaar 25.000 euro vrij voor een regionaal boekingsnetwerk. 'Wie een daguitstap of een groepsbezoek in de streek wil organiseren, moet zo niet langer langsgaan bij een resem gemeentelijke toeristische diensten. Voortaan volstaat een mailtje naar de boekingscentrale om een leuke dagtrip

met je familie, vrienden of vereniging te plannen.' Het toerismeloket in Halle moet uitgroeien tot een groot virtueel infokantoor voor het Pajottenland en de Zenevallei. De boekingscentrale legt niet toevallig de nadruk op dag- en groepstoerisme. De streek beschikt immers over weinig logies. 'Daguitstappen en groepsbezoeken zijn de sleutel tot verdere toeristische expansie', besluit de minister.

TD

TD

Na de druif de serres

TERVUREN Burgemeester Bruno Eulaerts van Tervuren pleit voor de bescherming van een aantal druivenserres. 'We zijn er – terecht – dikwijls als de kippen bij om beschermingsdossiers in te dienen ter vrijwaring van de natuur of historische gebouwen, maar ook het economisch erfgoed is belangrijk', aldus burgemeester Eulaerts (GT-VLD). 'De dure energieprijzen hebben voor hoge productiekosten gezorgd in de druiventeelt. Het aantal druiventelers daalt, maar de druiventeelt zal en mag nooit verdwijnen. We moeten promotie blijven voeren. Het nieuwe Europese kwaliteitslabel van de tafeldruif is een

belangrijke stap, maar mag niet het einde betekenen. Het gemeentebestuur van Tervuren wil onderzoeken hoe en waar een aantal druivenserres gevrijwaard kunnen worden. Misschien kunnen we ze heraanleggen in de Duisburgse dorpskern? Ik zou niet willen dat de volgende generaties druivenstreekbewoners alleen via een familiealbum of een lokaal geschiedenisboek kunnen kennismaken met een economische activiteit die zoveel welstand bracht in onze streek.'

TD

© KM

Het belang van bomen

OVERIJSE, HOEILAART, TERVUREN

Van 5 tot 12 oktober is het de Week van het Bos. 'Naar aanleiding van deze week halen tienduizenden mensen al dertig jaar een frisse neus in de Vlaamse bossen. Het thema van deze dertigste editie is 'Klimaat en Bos', omdat bossen een cruciale rol spelen in de klimaatregeling van de aarde. De wereldwijde strijd tegen het veranderende klimaat is een van de belangrijkste uitdagingen voor mens en milieu. Het thema van dit jaar is geen ver-van-ons-bed-show. We vragen de bosbezoekers om zelf een concrete bijdrage te doen voor een klimaatvriendelijke Week van het Bos en roepen hen op om op een duurzame manier naar het bos te komen: met de fiets, trein, tram of bus of te voet. In de activiteitendatabank op onze website www.weekvanhetbos.be bieden we je aan de hand van duurzame routebeschrijvingen veel mogelijke alternatieven aan', zegt Emma Denorme van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen.

Ook in de Vlaamse Rand wemelt het van de activiteiten tijdens de Week van het Bos. Zo wordt op 5 oktober in GC de Bosuil in Jezus-Eik de feesteditie officieel op gang gebracht met onder meer van 15 tot 16 uur een boswandeling waarbij de natuurgidsen enkele goedbewaarde bosgeheimen verklappen. Liefhebbers van Nordic Walking worden diezelfde dag tussen 15 en 17 uur vanuit de Bosuil op sleeptouw genomen door het Zoniën Athletic Team. Tijdens de Week van het Bos worden kinderen aangepord om meer te fietsen. De leerlingen van de scholen in

Overijse, Hoeilaart en Tervuren krijgen op de fiets een politie-escorte naar GC de Bosuil, waar ze een workshop krijgen met tips en weetjes over de wegcode en behendigheid op de fiets. Nieuw is ook het milieufilmfestival, met vijf films over de geheimen van het bos en de natuur. Het decor is de Fatboy-filmzaal in GC de Bosuil in Jezus-Eik.

TD

Meer informatie over de Week van het Bos vind je op www.weekvanhetbos.be.
Alles over de activiteiten in GC de Bosuil vind je op www.debosuil.be.

Komen en gaan in de Vlaamse Rand

VLAAMSE RAND Steeds meer mensen verlaten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om in de Vlaamse Rand te gaan wonen. Dat blijkt uit een studie van de Vlaamse overheid naar de migratiebewegingen in Vlaanderen. 'Op tien jaar tijd verhuisden 40.000 mensen van Brussel naar de Rand. Dat is opvallend veel', zegt José Lemaître van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. 'Drie vierden van hen hebben de Belgische nationaliteit. De Brusselaars die in de Vlaamse Rand

komen wonen, vestigen zich vooral in de gordel van Vlaamse buurgemeenten van Brussel: Dilbeek, Vilvoorde, Zaventem, Asse, Grimbergen en Overijse. De migratiestroom van Brussel naar de Vlaamse Rand zal in de toekomst waarschijnlijk nog toenemen.' Ook opvallend is dat in de zuidoostelijke gemeenten het aantal buitenlanders afneemt. Vooral Britten, Amerikanen en Duitsers verlaten gemeenten als Hoeilaart en Tervuren.

TD

De maand ...

Het gestolen beeld van de Heilige Elisabeth van Hongarije uit de kerk van **Alseberg** is na een kwarteeuw terecht, precies in het jaar dat Elisabeth van Hongarije 777 jaar is overleden. • Er komt dan toch een jeugd ontmoetingscentrum in **Grimbergen**. Het zal 750.000 euro kosten. • Voor het eerst in 70 jaar vloog een zeppelin door het luchtruim van **Grimbergen, Wemmel, Meise, Dilbeek** en **Drogenbos**. Dat gebeurde naar aanleiding van het Eeuwfeest van de Luchtvaart in Vlaanderen. • Over de onteigeningen van 28 woningen en 475 voortuinen voor de heraanleg van de N253 tussen Leuven en **Overijse** heerst nog steeds onzekerheid. De werken beginnen ten vroegste in 2011. • De **Grimbergse** gemeenteraad stemde opnieuw een motie tegen de bouw van een voetbalstadion op parking C aan de Heizel. • Het is wachten op de opening van het nieuwe zwembad in **Strombeek-Bever** omwille van een opeenstapeling van problemen en probleempjes, zoals lekken in het bad en een slechte verlichting. • Suikerzieken uit Ternat, Roosdaal, Lennik, **Asse, Merchtem, Meise** en Opwijk krijgen voortaan gratis hulp via een diabeteseducator die hen leert omgaan met hun ziekte. • In **Dilbeek** kijken jeugdbewegingen uit naar 2010. Dan gaan maar liefst 1.500 scouts- en chiroleden van de 14 jeugdbewegingen samen kamperen in Dourbes. • In de faciliteitengemeente **Kraainem** hebben Nederlandstaligen en Franstaligen voor de tweede keer V-Live georganiseerd. Dat is een muziekfestival dat jongeren uit beide taalgroepen een onvergetelijke dag moet bezorgen. • Kunstglazenier Maurits Nevens uit **Lot** plaatste twee glasramen in de Koninklijke Belgische Kerk Sint-Juliaan-der-Vlamingen in Rome. • Uit een onderzoek naar de vastgoedprijzen in België blijken Antwerpen en **Vlaams-Brabant** de duurste provincies te zijn. De wo-

Meer achtergestelde buurten

West-Duchehof (560) en Houtem (2.436). Ook het Windmoleken (1.807 inwoners) in Halle en de Industriesector in Machelen (291) worden door Kesteloot als een achtergestelde buurt beschouwd.

De Atlas hanteert zeven criteria om van een achtergestelde buurt te spreken: één-persoonshuishoudens, arbeiders, woningen zonder klein comfort, Marokkanen en Turken, werkzoekenden, vaste telefoon-aansluitingen en het gemiddeld belastbaar inkomen per persoon. Een buurt wordt als achtergesteld beschouwd als voor minstens vier van de zeven criteria de drempelwaarde overschreden is. 'De reden van de achtergestelde buurten in Vilvoorde, Machelen en Halle houdt verband met de opkomst en ondergang van de industrie. Het percentage arbeiders, laaggeschoolden en kleine woningen is er hoog. In Vilvoorde heeft zich in het begin van de vorige eeuw bovendien een grote Spaanse gemeenschap gevestigd, die de voorbije decennia aangevuld werd met Marokkanen.'

Ook de buurten op het platteland werden onderzocht. Om na te gaan of er sprake is van plattelandsachterstelling werd rekening gehouden met het aandeel landbouwers en ouderen, de staat van de woningen, buurtvoorzieningen en de bereikbaarheid. Daaruit blijkt dat het Pajottenland een regio is 'die aandacht vraagt'. 'Vooral in de zuidwestelijke hoek van het Pajottenland vormen de staat van de woningen, de bereikbaarheid en de

voorzieningen een probleem. Een ander probleem is dat de landbouwers een tekort aan beschikbare gronden hebben en dus weinig mogelijkheden om de noodzakelijke schaalvergroting te realiseren', aldus Kesteloot.

LV

Alle dagen nieuws (ook als je het gemist hebt)

HALLE-VILVOORDE De website van Ring-tv, de regionale televisiezender van Halle-Vilvoorde, steekt in een nieuw jasje. Op www.ringtv.be vind je allerlei informatie over Ring-tv, onder meer de laatste nieuwtjes over de zender, contactgegevens, een antwoord op veelgestelde vragen en het uitzendschema. 'Vanaf nu kun je onze nieuwsuitzending online herbekijken', zegt Dirk De Weert, hoofdredacteur van Ring-tv. 'Daarmee komen we tegemoet aan de vraag van onze kijkers. Dankzij de nieuwe toepassing kun je overal in de wereld naar Ring-tv kijken. Het nieuws online is een perfecte aanvulling op onze reguliere uitzendingen.'

TD

Je kunt de nieuwsuitzending van Ring-tv online herbekijken via www.ringtv.be.

Spreek met gebaren

MEISE Het Audiovisueel Centrum cvo van Meise gaat voortaan door het leven als cvo Meise-Jette. cvo staat voor Centrum voor

Volwassenenonderwijs. 'Ons nieuwe logo dat de letters cvo voorstelt met een aantal schakels, toont dat de school een keten vormt van

schakels tussen cursisten en leerkrachten', zegt Ria Cauchie, directrice van het cvo Meise-Jette. 'Jaarlijks volgen tussen de vier à vijfduizend mensen uit de noordrand en Brussel bij ons een of andere cursus. Dit schooljaar is er een nieuwe, opvallende cursus aan het aanbod toegevoegd. 'We bieden vanaf nu ook een cursus Vlaamse gebarentaal aan. Dat is uniek in onze regio. Wij zijn het enige cvo in Vlaams-Brabant waar je die opleiding kunt volgen. Momenteel zijn er tien cursisten. Het gaat vooral om mensen die een doof familielid of dove vriend hebben en met die persoon beter willen kunnen communiceren.'

TD

Geïnteresseerden kunnen zich nog tot 1 december inschrijven voor de cursus Vlaamse gebarentaal. Meer info: CVO Meise-Jette, www.cvomj.be, 02 269 55 46.

Het Hof van Bollebeek brandt

Rechtover de weg naar Mollem staat in Bollebeek een imposant witgekalkt pacht-hof: het Groot Hof van Bollebeek. Een inrijpoort, met op de lateibalk 1700 geeft toegang tot een meerhoekig erf met woonhuis, stallen en een enorme schuur. Boven op de inrijpoort staat de vermelding an / no / 16 / 87, wat erop wijst dat deze schuur in dat jaar werd heropgetrokken. Het Hof van Bollebeek heeft een interessante geschiedenis.

Oorspronkelijk behoorde dit pachthof toe aan de adellijke nonnenabdij van Nijvel. Gerberga, dochter van graaf Lambert II van Leuven, schonk in 1117 haar 'Allodium de Bolenbeke' aan de nonnenabdij van Vorst. Vorst blijft tot het einde van het Ancien Regime eigenaar, toen de Franse bezetter het nationaliseerde.

In 1677 woedde er op het Hof van Bollebeek een hevige brand. Die was moedwillig aangestoken door een zekere Nicolaas van den Cruyce, een inwoner van Bollebeek-Brusegem. Van den Cruyce stond door oorlogsomstandigheden al sinds 1663 achter met het betalen van zijn pachtgeld aan de Abdij van Vorst, een som die in 1677 was opgelopen tot 1.118 gulden. Toen de rentmeester aanstalten maakte om huis en inboedel in beslag te nemen en dit in 1677 ook daadwerkelijk liet uitvoeren, dreigde Nicolaas van den Cruyce ermee het de abdis betaald te zetten. Het gerecht kwam dan ook snel bij hem terecht toen op 19 september 1677 het Hof van Bollebeek in lichterlaaie stond. De drossaard van Brabant liet Van den Cruyce op 28 juli 1678 oppakken en gevangen zetten in de Steenpoort in Brussel. Bij een eerste verhoor ontkende Van den Cruyce de drie beschuldigingen: het in brand steken van het Hof van Bollebeek, het in brand steken van het hof van zijn schoonbroer

Adriaan van Oncem en de vervalsing van een rentebrief van 113 gulden. Ook bij een tweede verhoor ontkende hij alles. Na een scherpe 'examinatie' met marteling door Sanson, de beul van Brussel, gaf Van den Cruyce toe dat hij het Hof van Bollebeek in brand had gestoken, maar bleef hij ontkennen iets te maken te hebben met de brand bij zijn schoonbroer en met het vervalsen van de rentebrief. Met die bekentenis sprak hij zijn doodvonnis uit. Op 9 september 1678 werd Nicolaas van de Cruyce door de drossaard van Brabant afgehaald in de Steenpoort en naar de Nedermerck in Brussel geleid waar hij 'crimineeljk metten viere executeerd' werd. Om zijn schulden af te lossen, werden zijn goederen, koeien, paarden, andere beesten en meubelen aangeslagen en publiek verkocht.

De heropbouw van het Hof kon beginnen. Voortaan werd het veelhoekige erf afgesloten. In de Kroniek van de Abdij van Vorst lezen we dat de heropbouw op 9 april 1687 startte. Twintig jaar later, in 1704, stond het Hof van Bollebeek opnieuw in brand. Nu waren het Hollandse soldaten die het vuur aanstaken, 'gewoon' omdat pachter Niklaas van der Hasselt zijn oorlogscontributie niet kon betalen. In de brand bleven naast de hoevegebouwen, 12 paarden, 34 hoornbeesten, 26 varkens, 140 schapen, 360 suster zaad, het hooi en het graan. Enkel de schuur en het nieuwe wagenhuis bleven bewaard.

En toch herrees het Hof van Bollebeek opnieuw uit zijn as. Rond 1684 werd het areaal gesplitst om er een tweede hof mee te voorzien, het zogenaamde Klein Hof van Bollebeek. Beide hoeven sieren nog steeds het landschap en zijn nog steeds in gebruik.

Jaak Ockeleij

Het Groot Hof van Bollebeek

ningprijzen stegen er de voorbije vijf jaar maar liefst 70 %, aldus het weekblad Trends. Voor een huis betaal je in Vlaams-Brabant gemiddeld 207.868 euro, voor een appartement 170.080 euro. Op www.trends.be/heatMaps/nl.htm kun je de vastgoedprijzen van je gemeente bekijken. • Het Don Bosco Instituut in **Groot-Bijgaarden** heeft vijftig fietsen gekocht ter vervanging van de schoolbus • Minister Keulen (Open vLD) trekt 580.000 euro uit voor de infrastructuurwerken van 52 sociale woningen in de wijk Impeleer in **Sint-Pieters-Leeuw**. • De gemeente **Beersel** installeert een mobiel waterloket waar mensen terecht kunnen met vragen over waterwerken, facturen, wateropname enzovoort. • Het gemeentebestuur van **Tervuren** maakte met fuif- en evenementorganisatoren de afspraak dat feestjes in zalen om 4 uur gedaan moeten zijn, in openlucht om 3 uur. • Deputé Wiske Ockerman (Open vLD) start uit de actieve politiek. Walter Zelderloo (Open vLD) uit **Dilbeek** volgt haar in het provinciale bestuur op. • Gemeenteraadslid Robert De Lille (Ecolo) uit **Wemmel** heeft een boek geschreven over de Vlaamse Rand. Het boek kreeg de titel *Francophones de la Périphérie Bruxelloise Nos Solutions* en wordt volgens de auteur binnenkort ook in het Nederlands uitgegeven. • Dit schooljaar heeft De Lijn Vlaams-Brabant haar schoolaanbod van de regio Leuven uitgebreid met drie nieuwe schoolbussen. Die brengen scholieren uit onder meer Kortenberg, **Nossegem**, **Sterrebeek** en **Wezembeek-Oppem** rechtstreeks tot aan de schoolpoort van het Atheneum, het GITO en het Heilig Hartcollege in **Tervuren**. • Het reizigersaantal van De Lijn Vlaams-Brabant is met 9 % gestegen. In Vlaanderen bedraagt de groei 6 %.

JH

© KM

Doelman Daniel Zitka:

‘Voetbal een beroep? Daar stond ik niet bij stil’

Daniel Zitka (33) is aan zijn zevende seizoen bezig als doelman bij RSC Anderlecht. ‘Als tiener koesterde ik geen hoge voetbalambities. Voetballen was iets wat alle jongens deden. Een hobby, verder dacht ik niet. Maar toen ik het voorstel kreeg om er mijn job van te maken, heb ik niet lang getwijfeld. Voetballen leek me leuker dan werken in de fabriek.’

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

De vriendelijke en uiterst bescheiden keeper van Anderlecht woont met zijn vrouw en twee kinderen in Asse. ‘We wonen er graag’, zegt hij. ‘Omwille van het voetbal ben ik zelf niet zoveel thuis, maar mijn gezin is er gelukkig en dat is voor mij het voornaamste.’ Zijn Belgische avontuur, zoals hij het zelf noemt, begon bij voetbalclub Lokeren. ‘Daar ben ik terechtgekomen via een scout. Ik voetbalde al van kleins af bij een lokale club in mijn geboortestad. Toen ik ongeveer een jaar speelde – ik moet op dat moment negen geweest zijn – viel onze keeper uit en hebben ze mij in het doel gezet. En daar sta ik nu nog’, lacht Zitka. ‘Ze zullen mij toen wel gekozen hebben omdat ik niet goed genoeg was als veldspeler, zeker?’, grapt hij. Hij haalt de schouders op: ‘Ik was de grootste speler van de ploeg. Waarschijnlijk was dat de echte reden.’

Daniel Zitka, nu een meter negentig, groeide op in het Tsjechische Havirov, een jonge stad in het industriële hart van het land, die pas na de Tweede Wereldoorlog werd gebouwd. Van professioneel voetbal was in die tijd nog geen sprake in Tsjechië. ‘Maar er

bleek uiteindelijk toch een manier te zijn om een beetje geld met mijn hobby te verdienen’, vertelt hij. ‘De spelers van de ploeg gingen drie keer per week tot twaalf uur in de mijn werken. Daarna mochten we gaan trainen. De fabriek betaalde het volledige loon.’

Leuker dan fabriek

Profvoetballer worden was dus helemaal geen jongensdroom. ‘Het was een vrijetijdsbesteding. Je speelde met je vrienden voetbal of hockey. Ik stond er gewoon niet bij stil dat je met je hobby zo ver kon komen als waar ik nu sta. Mijn eerste échte profcontract heb ik getekend toen ik achttien was.’ Maar zelfs toen begon hij er niet aan met al te grote verwachtingen. ‘Het leek me een leuk idee om met je hobby je brood te kunnen verdienen. Veel beter dan in de fabriek werken, dus ik heb er zeker bewust voor gekozen. Maar ik dacht wel heel de tijd: ik probeer het en als het niet lukt, zoek ik weer gewoon werk.’ Zes jaar later merkte Jozef Vacenovský Zitka’s talent op. De voetbalscout, die zelf nog bij Lokeren gespeeld en getraind heeft, zorgde ervoor dat de jonge doelman tests kon afleggen bij die club. ‘In de herfst van 1999 heb ik daar dan een contract aangeboden gekregen.’

Uitgesteld verjaardagscadeau

‘Nu ben ik al bezig aan mijn zevende seizoen bij Anderlecht. Na Havirov ben ik nergens zo lang gebleven als hier. Dus ja, op den duur ontwikkel je familiegevoelens voor zo’n club, zeker voor de spelers en de mensen die voor de club werken. Ik beschouw Anderlecht als mijn tweede thuis’, zegt Zitka. De club is dit jaar honderd geworden. Een verjaardag die ze in het voorjaar op gepaste wijze heeft gevierd. ‘De spelers hebben er anders niet veel toe bijgedragen’, vindt hij. ‘We hebben de beker van België gewonnen, maar dat was het dan ook. Die beker zie ik eerder als een troostprijs, want kampioen zijn we niet geworden. Honderd jaar is een mooie leeftijd voor een voetbalclub en het mooiste geschenk dat de spelers kunnen geven, zijn goede resultaten en prestaties. We zullen dat dus in de loop van de herfst proberen goed te maken. Zo kunnen we de reputatie van Anderlecht weer wat opvijzelen na de uitschakeling in de voorronde van de Champions League. Dat is onze enige plicht en die moeten we gewoon waarmaken.’

Omgaan met piek en dal

Voetballers lopen in de kijker. Als de ploeg

Torwart Daniel Zitka

Daniel Zitka (33) wohnt in Asse. Er bestreitet gegenwärtig seine zehnte Saison als Torwart beim RSC Anderlecht. ‚Als Jugendlicher in Tschechien hatte ich überhaupt keine Fußball-Ambitionen. Fußball spielen war einfach ein Hobby aller Jungen. Als mir aber vorgeschlagen wurde, daraus meinen Job zu machen, habe ich nicht lange gezweifelt.‘ Aber sogar dann hat er mit keinen allzu hohen Erwartungen angefangen. ‚Ich fand es eine schöne Idee, sich mit seinem Hobby das Brot zu verdienen. Viel besser als in der Fabrik zu arbeiten.‘ Sechs Jahre später fielen dem Fußballscout Jozef Vacenovský Zitkas Talente auf. Er sorgte dafür, dass der junge Torwart zum Fußballclub Lokeren kam. Inzwischen hat Zitka gelernt, wie man mit den Ups und Downs im Sport umgehen soll. ‚Sowohl Spitzenleistungen als auch harte Kritik soll man relativieren. Man soll sich jederzeit auf seinen Job konzentrieren und möglichst gute Leistungen bringen.‘ Zitka findet, dass die Spieler ihrem Verein, der dieses Jahr 100 Jahre alt wurde, etwas schulden, denn ‚in der vorigen Saison haben wir ‚nur‘ den Pokal gewonnen, und jetzt sind wir schon in der Champions League ausgeschieden.‘ Sein Vertrag bei Anderlecht läuft noch bis 2011. ‚Über das, was danach kommt, denke ich noch nicht nach‘, so Zitka. ‚Die Zukunft kann in Belgien oder in Tschechien oder wo auch immer liegen.‘

goed presteert, worden de spelers op handen gedragen door pers en publiek. 'En als je het slecht doet, volgt er een fluitconcert en stoppen de journalisten je het liefst diep onder de grond. Dat is nu eenmaal zo', zegt Zitka. 'Je moet beide kanten van de sport kunnen relativeren. De topmomenten schuif ik even snel opzij als de slechte momenten. Je mag je niet te lang in je eigen succes wentelen, want als er een beetje later een nederlaag volgt, zak je helemaal de diepte in en raak je daar veel moeilijker uit. Ik laat het allemaal een dag of twee bezinken en dan kan ik weer rustig voort werken. Je moet je concentreren op je job en zien dat je op hoog niveau presteert, met of zonder media-aandacht, positief of negatief.' En de supporters? 'Die hebben het recht om hun mening te uiten', vindt Zitka. 'Zonder supporters geen spelers. In die zin zijn de supporters zelfs belangrijker dan de spelers. Wij kunnen alleen maar voetballen omdat al die mensen elke keer naar ons komen kijken. Uiteraard motiveert het extra als je hoort dat een heel stadion achter je staat, maar oké, je weet dat de supporters fel zijn in al hun reacties. Ook in de slechte. Hoe langer je speelt, hoe beter je daarmee leert omgaan. Het hoort er gewoon bij.'

Metallica versus K3

In zijn vrije tijd leest Daniel Zitka graag een goed boek. 'Ik lees vooral als we op verplaatsing spelen', legt hij uit. 'Op hotel of in het vliegtuig. Nu we dit jaar geen Europese wedstrijden meer kunnen spelen, zal dat er wat minder van komen. Hoewel, mijn vrouw heeft onlangs nog enkele boeken gekocht in Tsjechië, dus het zou kunnen dat ik me er in de winter toch eens aanzet. Als ik thuis wil lezen, wacht ik wel altijd tot de kindjes slapen, want zolang ze wakker zijn, gaat al mijn vrije tijd naar hen.' Er wordt dan niet gevoetbald. 'Ik heb twee dochters van drie en zes', zegt Zitka. 'Voor mij hoeven die niet te voetballen. Het kan wel, maar ik denk dat er voor meisjes mooiere sporten bestaan. Wat ze later ook kiezen van sport of andere activiteiten, ik zal hen daarin steunen.' Tot nu toe zijn de meisjes ook geen grote voetbalsupporters. 'Natuurlijk weten ze wat ik doe en als ze vakantie hebben, komen ze al eens mee naar de match. Maar negentig minuten lang toekijken, zit er niet in. Ze vinden altijd wel interessantere dingen te doen op de tribunes', glimlacht hij.

Op weg van en naar de club luistert Zitka graag naar rockmuziek. 'Maar ook weer alleen tijdens de verplaatsing', vertelt hij. 'Thuis kiezen de kinderen de muziek en zij houden veel meer van K3 dan van AC/DC of Metallica. Dus papa moet maar in de auto luisteren.' Toen Metallica onlangs op Pukkelpop stond,

moest Zitka verstek geven. Anderlecht speelde de dag nadien immers de openingsmatch van het seizoen tegen Cercle Brugge (die ze overigens wonnen). 'En uitgaan de avond voor de match is altijd gevaarlijk', zegt hij. 'Je bent een prof en moet je dus ook zo gedragen. Ach ja, als Metallica binnenkort nog eens in de buurt komt, probeer ik er wel bij te kunnen zijn.'

Tsjechië

In 2007 werd Daniel Zitka voor het eerst geselecteerd voor de nationale ploeg van Tsjechië. 'Een hele eer', vindt hij. 'Voor elke sportman is het een eer om voor zijn land te mogen spelen. Bij mij heeft het lang geduurd voor ze me opriepen, maar ja, beter laat dan nooit. Het was echt een droom die uitkwam.'

Het duurt nu ook al meer dan een jaar en het lijkt erop dat het nog wel eventjes kan blijven duren. Ik hoop natuurlijk dat ik nog de hele kwalificatieronde voor de wereldbeker zal mogen meemaken. Er zijn veel jongens die voetballen en nooit dat niveau bereiken, dus ik geniet van elke match.'

Zitka's huidige contract bij Anderlecht loopt nog tot 2011. 'Over wat er daarna zal komen, denk ik nog niet na', zegt hij. 'Ik ben wel bezig met de toekomst, maar zo ver vooruit kijk ik niet. Ik zal wel zien wat me nog wacht. De toekomst kan in België liggen of in Tsjechië of waar dan ook. Ik lig er nog niet wakker van. Ik weet alleen dat mijn gezin een heel belangrijke rol zal spelen als er ooit een beslissing moet worden genomen.' □

Kopen is niet gewoon geld
uitgeven, maar een 'belevenis'
en maakt een mens gelukkig.
Of is het: grote projecten
maken vastgoedmakelaars
gelukkig? Alleszins staan er
twee megaprojecten voor
shoppingcentra op stapel in de
Rand en Brussel.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Kris Mouchaers

Er zijn plannen om op Parking C een nieuw voetbalstadion te bouwen.

Gigantische winkelcentra: troef of trubbels?

Vastgoedontwikkelaar Uplace wil tegen 2010 een gigantisch project realiseren op terreinen van de voormalige Renaultfabriek in Machelen. Uplace wil 600 miljoen euro investeren in een *werken ontspanningsplek* van 190.000 m². Volgens de initiatiefnemers moet het een plek worden waar werken, winkelen, wonen en ontspannen naadloos in elkaar overlopen. 25 procent van de totale oppervlakte wordt kantoren, 25 procent wordt gemeenschapsruimte, 25 procent van de ruimte is bestemd voor *belevingswinkels*, 15 procent voor entertainment en cultuur en 10 procent voor hotelruimte. Zeg dus niet zo maar 'shoppingcentrum', maar *belevingswinkels*. Want voor de *shopping* denkt Uplace aan 'unieke ervaringswinkels met vernieuwende Belgische merken en nieuwe merken die op de Belgische markt nog niet aanwezig zijn'.

Het Brussels Gewest wil ook een groot shoppingcentrum; groter dan dat van Wijnegem. Nadat het voorstel van een dergelijk centrum annex voetbalstadion op de NMBS-terreinen van Schaarbeek-Vorming is afgevoerd omwille van tijdsredenen, viel het oog van de Brusselse Regering op verschillende terreinen aan de Heizel. Brussel wil immers het project in Machelen voorblijven. 'De Heizel geniet nu de voorkeur', zegt France Manage, woordvoester van de Brusselse minister-president Charles Piqué (PS). 'We hebben samen met de stad Brussel een werkgroep opgericht om uit te tekenen hoe dat best gerealiseerd wordt. We denken niet alleen aan een winkelcentrum en een nieuw voetbalstadion, maar ook aan een congrescentrum. Onderzoek wees uit dat het noorden van Brussel zoiets nodig heeft. Tegen het

einde van het jaar willen we een globale visie ontwikkelen voor de Heizel en de nodige procedures starten. Over de precieze omvang kan nu nog niets worden gezegd.' Hoe Brussel een nieuw voetbalstadion wil realiseren op de voorgestelde Parking C, een terrein dat grondgebied is van buurgemeente Grimbergen, is totaal onduidelijk.

Nefast voor lokale handel

Het ACV en de stadsverenigingen Brusselse Raad voor het Leefmilieu (BRAL) en Inter-Environnement Bruxelles vinden dat het Plan voor de Internationale Ontwikkeling van Brussel – waarin het shoppingcentrum past – is opgemaakt op maat van de vastgoedontwikkelaars. Het houdt te weinig rekening met de gewone Brusselaar. Anton Van Assche van de middenstandsorganisatie UNIZO waarschuwt voor minder volk in de lokale Brusselse winkels. 'Dat zal tot meer leegstand en werkloosheid in de binnenstad leiden.' Ook Jean De Hertogh (CD&V), schepen van Handel in Brussel, nochtans een van de partners in het project, verzet zich om dezelfde redenen tegen de komst van het winkelcentrum.

De Vilvoordse schepen voor Middenstand Johan Claus (Open VLD) vreest een scenario zoals in Sint-Niklaas, waar een groot shoppingcentrum aan de stadsrand het einde betekende voor 40 procent van de handelaars in de binnenstad. Claus hoopt dat het plan in Machelen een stille dood zal sterven. Het stadsbestuur van Vilvoorde zal de aanvraag voor de vergunningen alleszins negatief adviseren. Zelfs Louis Tobback, burgemeester van Leuven, mengde zich in het debat. Een megashoppingcentrum in Schaarbeek of

Machelen zou volgens hem niet alleen de Brusselse middenstand kapot maken, maar een negatieve invloed uitoefenen op de lokale handel tot in Tienen en Mechelen.

De Kamer van Koophandel VOKA Halle-Vilvoorde steunt het project in Machelen wel. Volgens VOKA maakt dit van Machelen en Vilvoorde 'een aantrekkingspool die investeringen naar de regio zal halen. Het is een innovatief, complementair en duurzaam project dat de troeven van de regio ten volle uitspeelt en jobs zal creëren.' □

Centres commerciaux géants: atout ou nuisance ?

Le promoteur Uplace entend réaliser d'ici 2010 un 'espace de travail et de détente' de 190.000 m² sur les terrains de l'ancienne usine de Renault à Machelen. Selon Uplace, il faut que le site soit converti en un espace multifonctionnel conciliant emploi, shopping, habitat et récréation. La Région bruxelloise envisage la construction d'un grand centre commercial au Heysel. La CSC et les associations urbaines BRAL et Inter-Environnement Bruxelles estiment que le Plan pour le Développement international de Bruxelles – qui intègre le shopping – est taillé à la mesure des promoteurs de projet et ne tient pas suffisamment compte des habitants bruxellois. UNIZO lance également un avertissement, affirmant qu'il y aura moins de clients dans les magasins bruxellois locaux. La Chambre de commerce VOKA Halle-Vilvoorde en revanche appuie le projet de Machelen. Selon VOKA, ce projet transformera Machelen et Vilvoorde en 'pôle d'attraction qui attirera des investissements vers la région et créera des emplois'.

AGENDA

RANDEUIT

van 5 oktober
t.e.m. 4 november

Filip Jordens doet Brel herleven

MUZIEK Dertig jaar na zijn dood krijgt **Jacques Brel** een verdiende hommage van **Filip Jordens** en zijn nagelnieuwe groep Les Chopins du p'tit matin. De chansons van de Brusselse zanger beroerden de harten van duizenden mensen. Soms teder, soms hard. *Le plat pays*, *Ai Marieke* en de dubbelzinnige Latijnse les waarin de verbuiging van 'rosa' wordt aangeleerd, barsten van levensvreugde. In zijn vroegtijdig afgebroken leven liet Brel ons energieke en aandoenlijke liederen na. Hoewel er van *Ne me quitte pas* al ontelbare versies bestaan, zijn we toch nieuwsgierig naar de interpretatie van dit kersverse ensemble dat ook oog heeft voor het minder bekende repertoire, meer bepaald uit Brels beginjaren.

LD

Donderdag 16 oktober, 20.30

Jezus-Eik, GC de Bosuil, info 02 657 31 79
(i.s.m. GC Felix Sohie)

Woensdag 12 november, 20.15

Grimbergen, CC Strombeek, info 02 263 03 43
(i.s.m. GC de Zandloper)

Gratis tickets!

Stuur vóór 10 oktober een mailtje naar info@debosuil.be met als onderwerp 'Brel' en maak kans op een **duoticket voor de Hommage à Brel in GC de Bosuil**. GC de Bosuil en GC Felix Sohie geven er samen vier weg!

Wigbert zoals het moet

MUZIEK In het walhalla van het luisterlied verdient **Wigbert van Lierde** een ereplaats. Niet enkel om zijn *Ebbenhout blues*, maar ook om zijn talloze samenwerkingsprojecten met bevriende artiesten en zijn gesmaakte hommage aan de legendarische Antwerpse folkrockfiguur Ferre Grignard. Meestal bleef Wigbert zelf op de achtergrond, zelfs toen hij voor Zakdoek XL een trio vormde met Patrick Riguelle en Kris De Bruyne. Als gitarist begeleidde hij onder meer Jan De Wilde, Jo Lemaire en Axelle Red. Maar nu hij het podium deelt met **Raf** en **Mich Walschaerts** slikken de broers van Kommil Foo hun eigen woorden in zodat ze zich volledig kunnen onderdompelen in zijn poëtisch repertoire. Toch wordt er niet uitsluitend geciteerd uit zijn drie albums *Ticket in de nachtkastla*, *Nieuwe tatoeages* en *Aan alle Belgen*. Wigbert dist ook enkele anekdotes op die de toehoorder kunnen verontrusten of verblijden. Net als zijn muzikale kompanen kent hij geen rimpelloos bestaan, maar barst hij van toekomstplannen.

LD

Donderdag 16 oktober, 20.30

Zellik, CC Asse, info 02 466 78 21

Woensdag 22 oktober, 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,
info 02 268 61 74

MiXXiT mikt op jongeren met pit

Jongeren tussen 14 en 18 jaar hebben een streepje voor in CC Strombeek, GC De Muze van Meise en GC de Zandloper. Tot hertoe zijn ze ondervertegenwoordigd in het zaalpubliek. Onder de noemer MiXXiT zullen voortaan aantrekkelijke culturele introductiesessies voor deze leeftijdsgroep worden georganiseerd. 'We benaderen deze jongeren, die

terecht veeleisend zijn, vanuit hun specifieke leefwereld en interesses', zegt **Evi Van Humbeeck**, die met **Kevin Suetens** projecten volledig op maat uitwerkte. 'Als we hen kunnen stimuleren om naar de voorstellingen

te komen, de tentoonstellingen te bezoeken of aan een andere activiteit deel te nemen, is ons opzet geslaagd.'

Dit seizoen komen drie thema's aan bod, die elk over drie of vier weekends worden gespreid. Op zaterdag 11 oktober start het eerste luik in Strombeek onder het motto *Young Designers*. Tussen 10.30 en 15 uur worden de muurschilderingen van **Günther Förg** onder de loep genomen. **Herman Verwerft** legt uit hoe kleur als verf in de pot komt. **Helen Hermans** heeft het over digitale fotografie. Wie meer wil weten over moderne architectuur kan een bezoekje brengen aan de gebouwen van **Luc Binst**.

In januari en februari wordt de aandacht toegespitst op *comedy*. In maart en april staan pop en rockshop centraal.

LD

Info 02 263 03 48 of www.mixxit.be

© Rob Walbers

Supervlieg landt in Strombeek

EVENEMENT Op zondag 19 oktober worden in en rond het cultuurcentrum van Strombeek negentig activiteiten georganiseerd in het kader van de 4e Kinderhoogdag. Naast optredens in diverse genres zijn er ook workshops en doorlopende animatie. Dit jaar wordt vooral gefocust op het circus. Een greep uit het programma.

In een twaalfoekige tent speelt Froe Froe zijn amusante succesproductie *Puck*, die enigszins is geïnspireerd op Shakespeares *Midzomernachtsdroom*. De sater kan de toeschouwers, die middenin een poppenkastarena toekijken, moeiteloos manipuleren!

Steven De Bruyn en **Sarah Yu Zeebroek** vertellen met behulp van een mondharmonica,

een viool en hun stem *Krakende verhaaltjes*. Het theatercollectief Alles Loopt Op Rolletjes nodigt avontuurlijke zielen uit in zijn woonwagen. Daar waagt Professor Pillemans zich aan allerlei wonderlijke experimenten.

Het Nederlandse dansgezelschap De Stille voert met beugels, fietsonderdelen, vogelkooien en eieren (!) de verbeeldrijke choreografie *Speelvogels* uit. Bij onze Noorderburen een klapper van formaat! Madame Charlotte voorspelt de toekomst en een portretfoto graaft je beet te nemen. De schouwburg wordt ingepalmd door de Academie voor Muziek, Woord en Dans, die *Peter en de wolf* met andere dieren uitbreidt. Er zijn zelfs dansinterventies in de nabijgelegen Carrefour. Aan de supermarkt vertrekt een paardentram naar Strombeek.

‘Ons doelpubliek zijn 4- tot 12-jarigen met hun ouders’, licht cultuurfunctionaris Evi Van Humbeek toe. ‘Bij de vorige editie daagden er bijna 800 deelnemers op. Maar omdat we de beginleeftijd hebben verlaagd en zowel de scholen als de jeugdbewegingen en de speelpleinen hebben gecontacteerd, hopen we nu de kaap van duizend te overschrijden.’

LD

Zondag 19 oktober, 11.00-17.00

Grimbergen, diverse locaties,
info www.kinderhoogdag.be

Ticket: 6 euro (inclusief een portie friet)
Ook op zondag 16 november in Overijse

Muurschilderingen eisen aandacht op

TENTOONSTELLING Drie soorten muren van het CC Strombeek zullen in het kader van *Wall Paintings 1+9/9+1* door de befaamde Duitse kunstenaar **Günther Förg** met verf worden bewerkt. De herinrichting van de tentoonstellingsruimte wordt toevertrouwd aan architect **Luc Binst**.

Tegelijkertijd brengen in het cultuurcentrum van Mechelen negen andere kunstenaars met verf en kwast eigenzinnige muurschilderingen aan. Hoe dat gebeurt, is te zien op een video van **Christine Clinckx** in het Strombeekse ‘Kabinet’. Op de tentoonstelling in de Dijlestad kun je dan weer kijken naar een videoreportage van de artistieke interventies van Günther Förg op de expositie in Strombeek.

‘Naar zijn verfexperimenten kun je uren kijken’, getuigt tentoonstellingscommissaris **Luk Lambrecht**. ‘De 52-jarige kunstenaar bleef niet in het modernisme steken, maar is met zijn tijd mee geëvolueerd. Steeds weet hij de aandacht te trekken. Dat hij de essentie van het kleurschilderen probeert te vatten, blijkt onder meer uit de in verticale rijen geordende brute

verfstreken op een doek, dat in het bezit is van de Gisela Capitan galerie in Keulen. Als de tentoonstelling half december wordt ontmanteld, verdwijnen de werken en resten nog enkel de video-opnames en de foto’s.’

Förg zoekt steeds naar een balans tussen afbeelding, verfen ruimte. Sinds de jaren tachtig maakt hij ook portretfoto’s. Graag focust hij op architectonische details zoals vensters, trappen en deuren. In zijn installaties integreert hij geregeld grote spiegels. Zijn muurschilderingen kunnen autonoom zijn, maar ook als achtergrond of als voetstuk fungeren.

Van de negen andere kunstenaars, die in Mechelen soms voor de eerste keer op muur schilderen, willen we zeker **Athina Ioannou** uit Griekenland, **Thomas Raat** uit Nederland en **Xavier Noiret-Thomé** uit Frankrijk vermelden. **Lily Van der Stokker** vervaardigt meestal muurschilderingen die lieflijk en kinderlijk aandoen, maar toch vaak shockerend en volgens insiders zelfs obsceen in hun vrolijkheid zijn. Gentenaar **Jan Van Imschoot** heeft een voorliefde voor vergeten verhalen en historische tafereelen. Drie jaar geleden beschilderde hij in

de Arteveldestad al twee gevels op de Brabantdam. **Vincent Geyskens** stelt haast altijd zijn eigen schilderij in vraag. In het herenhuis, dat hij aan het Brusselse Zuidstation betreft, zijn alle muren neutraal wit geschilderd. De Venezolaanse kunstenaar **Carla Arocha**, die met Luc Tuymans trouwde, werkt samen met de Antwerpse schilder **Stéphane Schraenen**. De Nederlandse kunstenaar **Franz Kaiser**, ook conservator van het Haags museum, belicht in een bijhorend cahier het begrip ‘muurschildering’ vanuit historisch perspectief.

Ludo Dosogne

Wall Paintings

Zondag 12 oktober,
vernissage om 11.00 uur
met aperitief in Strombeek
en om 14.30 uur
met koffie en taart in CC
Mechelen.

Info 02 263 03 43
Het cahier verschijnt
op 15 november.

Jean Blaute en Eric Melaerts samen op pad

MUZIEK Van muziek kun je nog meer genieten als je de passie voor specifieke artiesten met anderen deelt. **Jean Blaute** en **Eric Melaerts** hebben grotendeels dezelfde smaak. Hoewel ze graag uitpakken met eigen werk, grasduinen ze met evenveel plezier in de geschiedenis van hun lievelingsgenres: jazz en bossa nova. Aan instrumenten is er alvast geen gebrek. Ze brengen voor hun Latijnse bijdragen zeker de nodige rammelaars en fluitjes mee. De gitaren kunnen worden ingeruild voor een accordeon. Blaute nestelt zich ook geregeld achter de vleugelpiano. Misschien zit er een vierhandige uitvoering met zijn muzikale zielsgenoot in. Zelfs de melodica, die vroeger gul op Sinterklaas- en kerstfeesten werd uitgedeeld, wordt in een originele duoset opgewaarderd. Ze beperken zich niet tot instrumentale nummers. Of ze zich op vocaal vlak met hun idolen kunnen meten, hangt af van hun gedrevenheid en inlevingsvermogen.

LD

Donderdag 16 oktober, 20.00
Wemmel, GC de Zandloper, info 02 460 73 24

Donderdag 6 november, 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, info 02 380 77 51

**NIETTE
MISSEN**

Rust en harmonie in Koreaans boeddhisme

© National Museum of Korea, Seoul

TENTOONSTELLING De eeuwenoude beelden, juwelen, gewaden en rituele voorwerpen op de tentoonstelling *Boeddha's glimlach* illustreren hoe het boeddhisme in Korea zowel spirituele als politieke dimensies had. Deze religie, die de samenhang van alle dingen predikt, moest aanvankelijk niet enkel het inheemse sjamanistische geloof in geluk en voorspoed versterken, maar ook de staat beschermen tegen vreemde invasies.

Curator **Jan Van Alphen** is niet aan zijn proefstuk toe. Hij maakte ook de indrukwekkende Bozartentoonstelling over India, waarin het boeddhisme ook uitgebreid aan bod kwam. Uit het Nationaal Museum van Korea en uit historische sites brengt hij kunstschaten en gebruiksobjecten samen, waarvan de oudste dateren uit de 5e eeuw. Toen namen de vorsten van het Silla-rijk boeddhistische namen aan. Beopheung (514-540) noemde zich 'Koning, die de Dharma doet bloeien'. Zijn opvolger liet zijn zonen 'het wiel van de Wet in beweging zetten'. In de hoofdstad werden naast elkaar een bakstenen en een houten pagode gebouwd. Er waren in het Verenigd Silla uiteenlopende strekkingen. Volgens de 'Louter bewustzijn school' was de werkelijkheid een projectie van de geest. Een minder elitaire Koreaanse school baseerde zich op de 'Bloemenkrans' sutra, die de boeddhanatuur voor iedereen bereikbaar achtte.

Magische spreuken en smeekbeden vervulden in het Koreaans boeddhisme een sleutelrol. In de Bulguksa tempel, die werd

opgetrokken in de 8e eeuw, dook de oertekst op over de 'rechtsomwandering' waarmee men aan een stoepa eer betuigt. Het Seon boeddhisme werd de Koreaanse variant van het Chinese Chan en het Japanse Zen. Het bevat alleen maar paradoxale uitspraken zoals 'Wie de boeddha wil zien, moet zijn ogen sluiten'!

De boeddhistische schilderkunst bereikte in Korea een hoogtepunt tijdens de Goryeo periode. Toen Japan in 1910 Korea annexeerde weigerde de boeddhistische wereld elke samenwerking met de Japanse sekten. Na de bevrijding in 1945 werd uit patriottisme de oorspronkelijke boeddhistische leer in ere hersteld. Ondanks de intense meditatiepraktijk telt de Jogye orde, die over 2.500 boeddhistische tempels beschikt, ook nu nog meer dan tienduizend monniken.

De glimlachende boeddha's stralen altijd rust en harmonie uit.

Ludo Dosogne

Tentoonstelling Boeddha's glimlach

Van 8 oktober tot 18 januari,
di-zo: 10.00-18.00, do: 10.00-21.00

Omkaderend programma Made in Korea
Tot 1 maart

Op 8 oktober is er een kleurrijke namiddagparade van de Grote Markt naar het Paleis voor Schone Kunsten. 's Avonds treedt het Nationaal Orkest van Korea op in zaal Henry Le Boeuf. Van multimedialkunstenaar Nam-June Paik worden tot 7 december installaties geëxposeerd. Op zaterdag 18 oktober zijn er dansworkshops, meditatie sessies, culinaire proeverijen en concerten die de bezoeker inwijden in een aantal Koreaanse tradities.
www.bozar.be

© National Museum of Korea, Seoul

Verrassende concerten

KLASSIEKE MUZIEK De herfstmaanden kennen dankzij het Festival van Vlaanderen enkele verrassende muzikale hoogdagen.

In de Vlaamse Rand bijt het Museum Felix De Boeck in Drogenbos de spits af met een dag over Louis De Meester. Deze componist uit Roeselare begeleidde tussen de twee wereldoorlogen stille bioscoopfilms op piano of met een viool. In 1945 verzeelede hij bij de openbare omroep, waar hij vooral met vooraf opgenomen en door elkaar gemonteerde geluiden experimenteerde. Voor hij producer werd van het Instituut voor Psychoakoestiek en Elektronische Muziek componeerde hij *Betje, Trompet en de Reus*. Het Emanon Ensemble, onder leiding van **Raf De Keninck**, voert op 11 oktober om 16 uur in de gemeenteschool van Drogenbos dit merkwaardige voor de radio bestemde muzikale sprookje uit. Geregeld verandert de stijl. Elk instrument van het orkest krijgt een aparte rol. Het verhaal wordt verteld door **Koen Monserrez**. Om 18.30 uur wordt de relatie belicht tussen de componist, die in 1987 op zijn 83e overleed, en Felix De Boeck die hem overleefde. De sopraan **Anne Cambier** en pianiste **Inge Spinette** selecteerden voor het avondrecital uit zijn omvangrijk oeuvre kinderliedjes op teksten van **Maurice Carême**. Zijn *Poèmes de gosses* worden voorafgegaan door *La courte*

paille en *Quatre chansons pour enfants* van Francis Poulenc. De klare luistermuziek verandert gaandeweg in grappig gebrabbel.

Zaterdag 11 oktober
Drogenbos, Museum Felix De Boeck,
info 02 377 57 22

Het Amerikaanse Vega Quartet, dat voor de eerste keer in ons land te gast is, vertolkt in de Kraainemse Pancratiuskerk het Vierde Strijkkwartet van Joseph Haydn. Blaasvirtuoos **Roeland Hendrikx** vervoegt het kamermuziekensemble in de klarinetkwintetten van Mozart en Piet Swerts, die met een tussenperiode van meer dan twee eeuwen ontstonden. Lyrische en ritmische passages wisselen elkaar af.

Vrijdag 17 oktober, 20.00
Kraainem, Sint-Pancratiuskerk,
info 02 721 28 06

De dood is het centrale thema op het festivalconcert van het Vlaams Radio Koor, dat gedirigeerd wordt door **Johan Duijck**. Toch kijkt iedere componist anders tegen het levenseinde aan. De Duitse toondichter Max Reger is het somberst gestemd. De dubbelkorige mis van zijn collega Joseph Rheinsberger wortelt daar-entegen in een diep geloof in het hiernamaals.

De versie voor koor, soli en orgel van het aangrijpende Requiem van Gabriel Fauré lijkt zelfs op engelengezang. De solopartijen worden toevertrouwd aan de sopraan **Hilde Coppé** en de bariton **Jan Vander Crabben**. **Bart Naesens** begeleidt hen op het kerkorgel.

Zaterdag 18 oktober, 20.00
Zaventem, Sint-Martinuskerk,
info 02 717 89 22

Liebrecht Vanbeckevoort heeft zijn 'roots' in Vilvoorde. Daarom wordt hij, naast Gent en Mechelen, door het Festival van Vlaanderen ook in CC Het Bolwerk geprogrammeerd. Als finalist van de Koningin Elisabethwedstrijd voor piano verwierf hij de status van een ster. Ditmaal selecteert hij enkele componisten uit het begin van de 20e eeuw.

Zaterdag 18 oktober, 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, info 02 255 46 90

TENTOONSTELLING Expo'58 bracht een modernistische omwenteling teweeg die nog stoelde op nationale ideologieën en stijlen. De eerste Brusselse Biënnale voor Hedendaagse Kunst die vijftig jaar later wordt georganiseerd, plaatst dit modernisme in een globale context.

Wat er precies te zien zal zijn in het voormalige postsorteercentrum Brussel X, het Centraal Station, de leegstaande lokalen van

Brusselse Biënnale voor Hedendaagse Kunst Modernisme centraal

metro Anneessens en de Nationale Bank hangt grotendeels af van acht internationaal gerenommeerde instellingen voor hedendaagse kunst die elk uitpakken met een eigen expositie van nooit eerder getoonde werken. Naast het Antwerpse MuHKA, het Eindhovense van Abbeuseum, de Utrechtse Basis voor Actuele Kunst en het Rotterdamse Centrum Witte de With doen ook Extra City, B.P.S.22 uit Charleroi, L'appartement 22 uit Rabat en Drik uit Dhaka mee.

'Wereldwijd zijn er 106 biënnales voor hedendaagse kunst', zegt curator **Barbara Vanderlinden**. 'Brussel mag niet achterblijven. De behoefte aan een artistiek netwerk dat ruimer is dan dat van de bestaande galerieën en musea is groot. We missen in de hoofdstad een volwaardig museum voor hedendaagse kunst omdat er vanuit politieke hoek niet in wordt geïnvesteerd. Privé-instellingen als Wiels kunnen het hoofd moeilijk boven water houden. Deze bi-

ennale biedt kunstenaars het broodnodige internationale platform.' Onder de geselecteerde kunstenaars zijn zowel onbekende als bekende namen zoals **Carla Arocha**, **Koen Theys** en **Els Opsomer**. Waarmee ze zullen uitpakken, blijft een verrassing tot op de openingsdag. Niet toevallig werd 19 oktober gekozen. Op die dag sloot een halve eeuw geleden de legendarische wereldtentoonstelling.

Het voormalige postsorteercentrum Brussel X

Nachtelijke ontboezemingen lopen als een rode draad door het concert van **Scherzi Musicali**. Klavecinist, baritonzanger en theorbespeler **Nicolas Achten** proeft met contratenor **Magid El Bushra**, harpiste **Sarah Ridy** en gambaspeler **Erico Semba** van zinnenstrelende liederen, waarin 16e en 17e eeuwse componisten uit heel Europa schaamteloos toespelingen maken op zwoele herinneringen of op zaken, die het daglicht niet verdragen. Dat de muzikanten hun lofzangen op de nacht niet onder de preekstoel, maar in de sacristie ten gehore brengen, heeft iets ondeugends.

Donderdag 23 oktober, 20.15
Grimbergen, sacristie van de abdijkerk,
info 02 263 03 43

Het Britse Quince Quartet geniet in Vlaanderen nog niet de faam die het verdient. Met de strijkwartetten van Mendelssohn en Beethoven komt daar gegarandeerd verandering in. Hoogtepunt van hun concert wordt het meewarige *Der Tod und das Mädchen* van Franz Schubert. Een riskant doodsverlangen en een melancholische stemming waren voor veel componisten, die zich al op jonge leeftijd in de herfst van hun leven voelden, een bron van creativiteit.

Vrijdag 24 oktober, 20.30
Zellik, Sint-Bavokerk, info 02 466 78 21

Ludo Dosogne

Dat het postgebouw aan het Zuidstation de belangrijkste locatie wordt, is niet alleen te danken aan de beschikbare ruimten, maar heeft ook een symbolische betekenis. 'Vanuit dit modernistische complex van Adrien Blomme vertrokken wekelijks meer dan 15 miljoen poststukken. Het had een rechtstreekse verbinding met de treinen en het telegrafisch centrum. Maar het gebouw staat al jaren leeg. Nu brengen we er zes tentoonstellingen in onder.' Volgens Barbara Vanderlinden dringt een herbestemming van dergelijke ruimten zich op. 'De modernistische gebouwen van de post, de bank, de luchtvaartmaatschappij Sabena en het rijksadministratief centrum hebben hun oorspronkelijke functie verloren. Op de biënnale spelen de kritische kunstenaars hierop in. Zij zullen ongetwijfeld het maatschappelijk debat aanzwengelen. Hopelijk wordt er naar hen geluisterd.' Ter gelegenheid van de biënnale zijn er ook een zestigtal off-tentoonstellingen.

Ludo Dosogne

Van 19 oktober tot 4 januari
Brussel, diverse locaties,
info www.brusselsbiennial.org

Kwartslag

Een greep uit het Kwartslagaanbod voor deze maand

Les in hysterie

THEATER Psychiaters hebben altijd een vette kluit aan de theatrale ontboezemingen van **Eric De Volder**. Zijn *Les in hysterie* hoort in dezelfde categorie als *Regent en regentes* en *Nachtelijk symposium*. Buitenechtelijke verhoudingen zijn er bij de vleet in deze broeierige vaudeville. De minnaars en minnaresses verdwalen in een bos vol valstrikken die ze voor elkaar hebben opgezet. Elk personage lijkt verdoemd. Het genot is immers van korte duur. Wie iemand een rad voor de ogen draait, wordt later ook zelf bedrogen. In dit helse milieu kan en wil uiteindelijk niemand de schone schijn ophouden. Wanneer de agressie niet meer in te tomen valt, grijns-lachen de getuigen. Binnenkort worden de

rechters en de advocaten weer met werk overstelpt en worden de smeugste details van ontspoorde relaties en agressieve uitbarstingen door de ijverigste sensatiezoekers rondgebazuind.

LD

Donderdag 16 oktober, 20.30
Dilbeek, CC Westrand, info 02 466 80 89

Overrompelende Triptiek van de Macht

THEATER Na de voorstellingenreeks op het Festival van Avignon en in het Théâtre de la Ville in Parijs is de *Triptiek van de Macht*, die multimediaregisseur **Guy Cassiers** met het Toneelhuis ontwikkelde, te gast in het Kaaitheater.

Voor het eerste luik *Mefisto for ever* inspireerde auteur **Tom Lanoye** zich op de roman *Mephisto* van **Klaus Mann** uit 1936. Daarin wordt afgerekend met de omstreden theatermaker Gustav Gründgens, die zich ondanks zijn goede bedoelingen door de nazi's liet inpakken. In de huidige bewerking heet de steracteur, die hoopt dat hij het regime van binnenuit kan bestrijden, Kurt Köpler (**Dirk Roofthoof**). Hij tracht zijn collega's ervan te overtuigen dat de kwalijke politieke ontwikkelingen met hoogstaande teksten bestreden kunnen worden. Maar hij moet uiteindelijk zoveel compromissen sluiten dat hij een pion wordt van de ministervan propaganda (**Josse de Pauw**).

© Koen Broos

In *Wolfskers* baseert scenarist **Jeroen Olyslaegers zich op drie films van de Russische cineast **Alexander Sokourov**. De titel verwijst naar de giftige belladonna plant. Lenin, Hitler en Hirohiti worden niet getoond tijdens hun glorie-dagen, maar wanneer hun invloed al is afgenomen. Hun uitvergroete gezichten worden over elkaar geprojecteerd. Wanneer ze aan het eind van hun Latijn zijn, kramen ze als een doodstreutel alleen nog het woord 'ik' uit.**

Het sluitstuk *Atropa* is weer van de hand van **Tom Lanoye**. Hij combineert sleutel-momenten uit *Ifigenia in Aulis* en *De Trojaanse Vrouwen* van **Euripides** met vrije citaten uit *Agamemnon* van **Aischylos**. Ook geruchtmakende toespraken die **George W. Bush** en **Donald Rumsfeld** hielden in het kader van hun 'oorlog tegen het terrorisme' zijn erin verwerkt. Toch werd het geen anti-Amerikaans pamflet. De auteur toont wel aan dat de huidige bewindslui dezelfde meedogenloze taal spreken als Agamemnon. Helena neemt in het stuk ook dezelfde houding aan als het Amerikaanse Vrijheidsbeeld.

LD

Dinsdag 21 oktober, 20.30: Mefisto for ever
Donderdag 23 oktober, 20.30: Wolfskers
24 en 25 oktober, 20.30: Atropa
Brussel, Kaaitheater, info 02 201 59 59

De Beursschouwburg, de kvs, het Kaaitheater, De Markten en de cultuurcentra de Meent, Den Blank, Strombeek en Westrand zetten elke maand een Kwartslagvoorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je dit seizoen vier van deze voorstellingen bijwonen, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand, telkens in een ander huis. www.kwartslag.be

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

Donderdag 9 oktober, 20.15

Kunstwe@k door Lazarus
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

10 en 11 oktober, 20.00

Zondag 12 oktober, 15.00
Nunsense door Marlisproductions
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
www.marlis.be

Vrijdag 10 oktober, 20.00

25 jaar lwein Segers (première)
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

Vrijdag 10 oktober, 20.30

Les in hysterie door TheaterMal-
pertuis en Toneelgroep Ceremonia
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Vrijdag 10 oktober, 20.30

Zaterdag 11 oktober, 20.00
Zondag 12 oktober, 15.00
Een goede nacht door Theater Teja
Den Bonten Os,
Waverssesteenweg, Overijse
02 687 59 59

Dinsdag 14 oktober, 15.00

Een ontgoocheling
door Herman en Vincent Verbeeck
CC Strombeek, Gemeenteplein,
Grimbergen
02 263 03 43

Donderdag 16 oktober, 20.30

Pech, maar ... door Jakob Beks
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Vrijdag 17 oktober, 20.30

Het koffiehuis 'De ooeivaar' door
Fred Delfgaauw en Sjaak Bral
GC Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02 769 20 16

Zondag 19 oktober, 15.00

The Last Five Years door Judas
Theaterproducties (musical)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Woensdag 22 oktober, 20.30

Quills door De Roovers
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Donderdag 23 oktober, 20.30

Gestript en gestroopt
door An Nelissen
CC Asse, Noorderlaan 20, Zellik
02 466 78 21

Vrijdag 24 oktober, 20.00

Dank u Heren
door Guusje van Tilborgh
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Zaterdag 25 oktober, 20.30

TAZ on tour
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Zaterdag 25 oktober, 20.00

De Borstencub
door Janine Bischops
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Donderdag 30 oktober, 20.15

MACBETHbranding
door Ensemble Leporello
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zaterdag 11 oktober, 20.00

Double Tour door Compagnie
Baladeu'x (6-12 j.)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

**Zaterdag 11 oktober, tijdens de
Zellikse jaarmarkt**

De Bangelijke Sprookjesmolen
door Theater Froe Froe
Centrumstraten, Zellik
02 466 78 21

11 en 12 oktober, 11.30,

14.00 en 16.00
Meneer Porselein
door Studio Orka (6+)
Op locatie, Dilbeek
02 466 20 30 (CC Westrand)

Zondag 12 oktober, 15.00

Bougie door
Marc Heijnen Sopacuwa (4+)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Zondag 12 oktober, 15.00

Muu door Theater Zam Zam (3+)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Zondag 19 oktober, 10.00

Sop door Theater Picalili
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02 657 31 79

Zondag 19 oktober, 15.00

**Het ei van oom Trotter
van Marc De Bel** (6+)
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Woensdag 22 oktober, 14.00

Halloweenshow
door Clown Rocky (4-10 j.)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02 380 77 51

Zaterdag 25 oktober, 19.00

Peer door Laika (4-8 j.)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

© Phile Daprez

Zaterdag 25 oktober, 20.00

Aristo! door Elastic (circus)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zondag 26 oktober, 13.30

Gonzende Zondag:
Peer door Laika (4+)
Van 3 oude mannetjes
door Luxemburg
De laatste reis van Viktor
door Het Gevolg
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30
MET STEUN VAN DE PROVINCIE
VLAAMS-BRABANT

**Woensdag 29 oktober, 13.30,
15.00 en 16.30**

De Tuin door
Sprookjes enzo (1-3 j.)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

**Donderdag 30 oktober,
14.00 en 16.30**

De Tuin
door Sprookjes enzo (1-3 j.)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

**Donderdag 30 oktober,
14.00 en 16.00**

Christophe & Willy
door Bronks (7-12 j.)
Voetbalterrein Tempo, Overijse
02 687 59 59 (CC Den Blank)

Donderdag 30 oktober, 15.00

Minoes door
Fabio Van Hoorebeke (5+)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Vrijdag 31 oktober, 14.30

Schaduwduikers door 4hoog (4+)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

DANS

Woensdag 8 oktober, 20.30

Wachet auf
door Alexander Baervoets
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Vrijdag 24 oktober, 20.30

Gender blender

door FABULEUS (16+)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

HUMOR

Donderdag 9 oktober, 20.00

Improvisatiecomedy

door The Lunatics
Het beste van ... door
Ter Bescherming van de Jeugd
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02 380 77 51

Donderdag 9 oktober, 20.30

Mungu door Uwamungu Cornelis
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zaterdag 11 oktober, 20.15

10 jaar Piv Huvluf door Piv Huvluf
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

11 en 12 oktober, 20.15

Eelt door Wouter Deprez
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02 359 16 00

Zaterdag 18 oktober, 20.30

Democlash door Nigel Williams
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Donderdag 23 oktober, 20.00

Democlash door Nigel Williams
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

Vrijdag 31 oktober, 20.15

Double Face door Luc Apers
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02 359 16 00

Vrijdag 31 oktober, 20.30

Geert Hoste: try-out nieuwe show
Pachthof Stroykens,
Merenstraat 19, Duisburg
02 769 20 92

SENIOREN

Donderdag 9 oktober, 14.00

Café Cool met o.a. Freddy Bierset
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Donderdag 16 oktober, 14.00

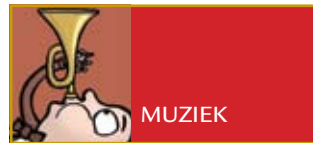
Bal Populaire
i.s.m. OKRA Trefpunt 55+
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

Vrijdag 17 oktober, 14.00

Alice Toen Charlotte (theater)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Dinsdag 21 oktober, 14.30

'k Heb ze niet alle zes
door Echt Antwaarps Teater
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

3, 4 en 6 oktober, 20.00

Oosthoeklive
Grasveld aan de Heetveldelaan,
Dilbeek
www.oosthoeklive.be

Zondag 5 oktober, 20.00

Netwerkdag
Scala & Kolacny Brothers
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02 359 16 00

Zondag 5 oktober, 11.00

Chansons sans paroles
door Wouter Vandenabeele
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse
02 466 78 21

Woensdag 8 oktober, 20.30

Quinteto Cubano:
Cubaanse avond
GC Felix Sohie,
Gemeenteplein, Hoeilaart
02 657 05 04

Woensdag 8 oktober, 20.30

Greatest hits & more door 10cc
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Donderdag 9 oktober, 14.00

Freddy Bieret: Café Cool
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Vrijdag 10 oktober, 20.30

F#ck the 70's door Ad Visser
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zaterdag 11 oktober, 14.30

6 om te zien
Tent aan Kasteel van Beersel
www.6omtezien.be

Zaterdag 11 oktober, 20.30

Ik val ... Val in mijn armen
door Wim Opbrouck
& Els Dottermans (country)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Zaterdag 11 oktober, 14.00

Optredens vanaf 15.00
Little Jimmy's rock & blues festival
Oostvaardijk 52,
Grimbergen
0475 43 26 10
www.rootsville.be

Zaterdag 11 oktober, 20.00

Olla Vogala & Soetkin Baptist
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Zaterdag 11 oktober, tijdens de

Zellikse jaarmarkt
Cabaretfanfare 't Schoon Vertier
Centrimstraten, Zellik
02 466 78 21

Zondag 12 oktober, 19.00

Fanfare De Eendracht Westrode & Jubilate Deo Groesbeek
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Zondag 12 oktober, 20.30

Ik val ... Val in mijn armen
door Wim Opbrouck
& Els Dottermans (country)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Woensdag 15 oktober, 20.30

Veloma door Quentin Dujardin
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Donderdag 16 oktober, 20.30

Un premier amour
door Riguelle & Hautekiet
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Vrijdag 17 oktober, 20.15

AVRO's Toppop Disco
Bingo show door Wipneus & Pim
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02 359 16 00

Vrijdag 17 oktober, 20.15

Une Vie/Une Voix ...!
door Jo Lemaire (première)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Vrijdag 17 oktober, 20.00

Rocco Granata
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Zaterdag 18 oktober, 16.30

Countryavond
i.s.m. BTC
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

Zondag 19 oktober, 20.00

Pearls of Music
Vzw Tatwala, Den Tat,
Kalenbergstraat 9, Dilbeek
02 569 56 17

Woensdag 22 oktober, 20.30

Cristiana Branco (fado)

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Vrijdag 24 oktober, 20.15

Ouwe makkers door Zjef Vanuytsel

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
02 359 16 00

Vrijdag 24 oktober, 20.30

Ricominciamo

door Rocco Granata
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Vrijdag 24 oktober, 20.30

10th Anniversary Tour door Ragus

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Vrijdag 24 oktober, 20.00

Blue Eyed Country Girl. Back to the roots, back to the movies

door Barbara Dex
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02 731 43 31

Zaterdag 25 oktober

Preselectie Zennetoer

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alsemberg
www.zennetoer.be

Vrijdag 31 oktober

Preselectie Zennetoer

CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
www.zennetoer.be

Vrijdag 31 oktober, 20.30

Allemaal anders

door Ronny Mosuse
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02 657 31 79

JAZZ

Vrijdag 10 oktober, 20.15

Free Desmyter Quartet

CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Donderdag 23 oktober, 20.15

Määk's Spirit

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

KLASSIEK

Zondag 5 oktober, 11.00

Aperitiefconcert Thooover
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Vrijdag 10 oktober, 20.00

Ensemble Floghéra
Sint-Ambrosiuskerk,
Verheydenstraat, Dilbeek
0478 44 98 36

Zaterdag 11 oktober, 16.00-22.30

Festival van Vlaanderen

Louis De Meester-dag
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02 377 57 22

Vrijdag 17 oktober, 20.30

Orchestre Royal de Chambre de Wallonie

CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Vrijdag 17 oktober, 20.00

Festival van Vlaanderen

Roeland Hendriks (klarinet)
& Vega Quartet
Sint-Pancratiuskerk, Kraainem
02 721 28 06 (GC de Lijsterbes)

Zaterdag 18 oktober, 20.30

Liebrecht Vanbeckevoort (piano)

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zaterdag 18 oktober, 20.30

Festival van Vlaanderen

Vlaams Radio Koor o.l.v. Johan
Duijck
Sint-Martinuskerk, Zaventem
02 717 89 22

Donderdag 23 oktober, 20.15

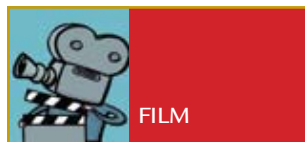
Festival van Vlaanderen

Jetzund kömpt die Nacht herbey
door Scherzi Musicali
o.l.v. Nicolas Achten
Abdijkerk, Grimbergen
02 263 03 43

Vrijdag 24 oktober, 20.30

Festival van Vlaanderen

Quince Quartet
Sint-Bavokerk, Zellik
02 466 20 30

Zondag 5 oktober, 11.00

Kung Fu Panda (NV)

CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Zondag 5 oktober, 10.30

Kung Fu Panda (NV)

GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

Maandag 6 oktober, 20.30

Sex and the city

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Dinsdag 7 oktober, 20.30

Bienvenue chez les ch'tis

CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Woensdag 8 oktober, 20.30

The Other Boleyn Girl

CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Maandag 13 oktober, 20.30

Bienvenue chez les ch'tis

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Dinsdag 14 oktober, 14.00

The Other Boleyn Girl

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

Dinsdag 14 oktober, 20.30

In Bruges

CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Dinsdag 14 oktober, 14.00

Molokai (Damiaan)

GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Woensdag 15 oktober, 20.30

Eldorado

CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Donderdag 16 oktober, 20.00

The Other Boleyn Girl

GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02 731 43 31

Zondag 19 oktober, 20.00

Kung Fu Panda

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

Zondag 19 oktober, 14.00

Sven en zijn rat en het UFO-mysterie (6+)

CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Maandag 20 oktober, 20.30

Indiana Jones 4

CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Dinsdag 21 oktober, 20.30

Mongol

CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Woensdag 22 oktober, 20.30

Sex and the city

CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Vrijdag 24 oktober, 20.00

In Bruges

GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

Zondag 26 oktober, 15.00

Max & co

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

Zondag 26 oktober, 20.00

Bienvenue chez les ch'tis

CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

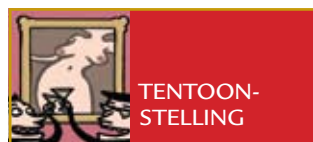
Maandag 27 oktober, 15.00

Kung Fu Panda (NV)

CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Maandag 27 oktober, 20.30
Our daily bread
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Maandag 27 oktober, 20.30
Wall-E (OV)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Dinsdag 28 oktober, 15.00
Wall-E (NV)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Dinsdag 28 oktober, 20.30
Los
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Dinsdag 28 oktober, 15.00
Lorange & Co
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Woensdag 29 oktober, 15.00
Desmond en het moerasmonster
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

Woensdag 29 oktober, 20.30
Wall-E (OV)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02 687 59 59

Woensdag 29 oktober, 15.00
Wall-E (NV)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zondag 2 november, 20.00
Lemon Tree
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

Maandag 3 november, 20.30
L'empreinte de l'ange
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Van 1 t.e.m. 31 oktober, doorlopend
Kam Kiest voor Kunst
door Kunstgroep RAM
GC de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02 731 43 31

Van 8 oktober tot 3 november, ma-vrij: 9.00-18.00, za: 9.00-12.00 (gesloten op 1 en 2 november)
Fotografiecircuit
Mystiek Tibet door Luc Utens
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

Vrijdag 10 oktober, 20.00-22.00 (vernissage)
11 en 12 oktober, 14.00-18.00
Groepstentoonstelling: Liefde
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02 380 77 51

Vrijdag 10 oktober, 19.30 (vernissage)
Tot 30 november, ma-za: 9.00-12.00 en 13.00-18.00
ARTE I - VORM + KLEUR
LICHPUNT,
Brusselsesteenweg 150, Merchtem
0473 71 10 61

T.e.m. 19 oktober
Fototentoonstelling Flandrien
door Stephan Vanfleteren
Sportimonium, Bloso-domein
Hofstade, Triandreef 19,
Hofstade
015 61 82 22

VOORDRACHTEN

Dinsdag 7 oktober, 19.45-21.45
Alles wat je wilde weten over de psychiatrie, maar nooit durfde vragen
PC Sint-Alexius,
Grimbergsesteenweg 40,
Grimbergen
016 24 42 03

Maandag 13 oktober, 19.30
Diavoorstelling
'Himalaya mozaïek, rondzwerven in India en Nepal'
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen

Woensdag 15 oktober, 20.00
VTB-VAB lezing: Taiwan
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Woensdag 15 oktober, 19.30
Infoavond over woning-aanpassingen voor mensen met een handicap
't Mankement,
Noorderlaan 4, 1731 Zellik
016 23 51 61 (KVG)

Zondag 26 oktober
Bier brouwen
door Davidsfonds Drogenbos
02 331 14 41 (Monique Govers)

Vrijdag 31 oktober, 20.00
Minder bekend klein fruit
Cultuurhoeve Mariadal,
Kouterweg 2, Zaventem
02 720 20 67 (Velt Zaventem)

Dinsdag 4 november, 19.45-21.45
Zorg voor personen met een langdurige en ernstige psychiatrische problematiek
PC Sint-Alexius,
Grimbergsesteenweg 40,
Grimbergen
016 24 42 03

CURSUSSEN

Vanaf 7 oktober, 20.00 (beginners) en 21.00 (gevorderden)
Didgeridoo
CC Coloma,
J. Depauwstraat 25,
Sint-Pieters-Leeuw
02 371 22 62

Van 27 tot 31 oktober, 9.00-16.00
Workshop videoclippen
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02 380 39 89

Zondag 12 oktober, 8.00-15.00
Lambiektocht door Beersel met bezoek aan de plaatselijke brouwerijen
Start aan provinciedomein Huizingen, Torleylaan 100, Huizingen
Org.: Wandelclub
Sint-Pieters-Leeuw
02 305 40 75

Zondag 12 oktober, 13.35
Herfstwandeling
in en rond Zemst-Laar
Start aan het Kerkplein,
Strombeek-Bever

Zaterdag 18 oktober, 18.00
Halloweenwandeling
Start aan Marktplein, Tervuren
02 769 20 81 (Toerisme Tervuren)

Vrijdag 24 oktober, 19.30
Halloweenfakkeltocht
Start aan Saviocentrum,
Stationsstraat 275, Dilbeek
02 569 10 44

Vrijdag 24 oktober, 19.00
3e Griezelswandeling
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

Meer vis in rivieren tegen

Vorige maand beschreven we het effect van het immense waterzuiveringsstation Brussel-Noord op de rechteroever van het kanaal Brussel-Schelde en dat van Grimbergen aan de Verbrande Brug. Nu bekijken we de werking en de impact van de waterzuiveringsstations op de waterkwaliteit in de zuidrand.

TEKST Herman Dierickx | FOTO Filip Claessens

In tegenstelling tot de goed zichtbare rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Brussel-Noord aan de Buda-brug vlak bij Vilvoorde, ligt de RWZI Brussel-Zuid verscholen tussen de bebouwing op de grens van de gemeenten Vorst en Anderlecht. De totale site is slechts vier hectare groot en daar zal ze het de rest van haar leven mee moeten doen, want er is absoluut geen ruimte voor uitbreiding. Het gezuiverde afvalwater van vier Brusselse (Ukkel, Vorst, Sint-Gilis en Anderlecht) en drie Vlaamse gemeenten (Linkebeek, Drogenbos en Ruisbroek) komt via de installatie in de Zenne terecht. De capaciteit ervan is berekend op de verwerking van het afvalwater van 360.000 inwoners (IE). Ze is operationeel sinds 2000.

Brussel-Zuid haalt grotendeels de verschillende zuiveringsnormen, maar verwijderd geen stikstof en fosfor uit het water. Daardoor moet de RWZI Brussel-Noord een tandje bijsteken op dat onderdeel. Nog voor de bouw van de RWZI goed en wel begon, was er een grote controverse over de slibverwerking ervan. Aangezien de installatie op een kleine oppervlakte gebouwd moest worden, was er onvoldoende ruimte voor een degelijke slibverwerking. Er werd besloten om de reststoffen af te voeren en te verwerken in verbrandings- en cementovens. Enkel zij

kunnen voor de noodzakelijke hoge temperaturen zorgen (meer dan duizend graden).

Nog lange weg te gaan

Voor de zuidelijke Rand zijn er nog belangrijke installaties in Beersel (45.000 IE, operationeel sinds 2004) en Sint-Pieters-Leeuw (37.000 IE, operationeel sinds december 2005). Zij behoren tot het Zennebekken en zorgen dus mee voor een verbetering van de waterkwaliteit van deze rivier. Net als bij Brussel-Noord is ook voor deze drie installaties nog een lange weg te gaan vooraleer het afvalwater van alle huizen afgekoppeld zal zijn van het regenwater en aangesloten op de RWZI's. Bovendien is er gepland dat enkele bestaande kleinere installaties uit de buurt aansluiten op hun grotere broers. De RWZI Beersel zuivert het water van Beersel en delen van Halle en Sint-Genesius-Rode. De RWZI Sint-Pieters-Leeuw zorgt voor de zuivering van het afvalwater van delen van Sint-Pieters-Leeuw, Pepingen, Herne, Gooik, Lennik, Dilbeek en Halle.

De RWZI Dooren (18.000 IE) in Merchtem begon onlangs te proefdraaien en is van belang voor de westrand rond Brussel. Hij hoort niet tot het Zennebekken, maar tot het Beneden-Scheldebekken omdat de Grote Molenbeek via de Vliet afwatert in het Zeekanaal, even stroomopwaarts van de Sluis van Wintam. Toch zullen delen van Asse, Meise, Op-

wijk, Londerzeel en uiteraard Merchtem de voordelen van deze installatie ondervinden als die operationeel is en haar gezuiverd water in de Kwetstenbeek loost. Deze installatie was de eerste met een meer decentrale aanpak. Tot dan waren alle RWZI's geconcentreerd om ze op het laagste punt in het landschap te bouwen en alle collectoren (rioolbuizen die het afvalwater aanvoeren) gravitair aan te sluiten zodat het water er vanzelf naartoe loopt. Omdat daar nogal wat ecologische bezwaren tegen waren, vooral omwille van het schenden van de valleigebieden waar ze werden gebouwd en de investeringen die nodig waren om de installaties te beschermen tegen overstroming, gooide men het roer om. Deze RWZI werd een paar kilometer buiten de hoofdvallei van de Grote Molenbeek gebouwd, met een kleinere capaciteit. Tegelijk koos men voor de aanleg van verschillende kleine waterzuiveringsinstallaties (KWZI's) die een meer lokale inplanting kregen. Die moeten nog aangelegd worden. Dat zal onder meer gebeuren in Mazenzele, Peizegem, Opwijk en Oppem. Vandaag worden in Vlaanderen beide systemen door elkaar gebruikt, al nemen de RWZI's uiteraard het leeuwendeel van de zuivering voor hun rekening.

De RWZI Tervuren (17.000 IE) zal stilaan proefdraaien tegen begin 2009. Deze installatie behoort tot het Dijlebekken, want hij loost het afvalwater in de Voer die in Leuven uitmondt in de Dijle. Voor de RWZI Melsbroek (17.000 IE) zijn de verschillende vergunningsaanvragen aan de gang zodat ook daar stilaan zicht komt op de start van de bouwwerken. Ook deze installatie behoort tot het Dijlebekken, want loost in de Barebeek en zuivert grote delen van Steenokkerzeel en het oosten van Machelen. Oorspronkelijk zou de luchthaven van Zaventem hier op aansluiten, maar er is inmiddels definitief beslist om daarvoor een aparte RWZI van ongeveer 6.000 IE te bouwen. De milieuvergunningsaanvraag hiervoor loopt en de hoop is gerechtvaardigd dat dit decennialang aanslepende knelpunt een oplossing krijgt. Tot vandaag loost de luchthaven immers in de Barebeek, die er erg aan toe is, onder meer

Mehr Fisch in den Flüssen bis 2015

Die Abwasserkläranlage RWZI Brüssel-Süd liegt auf der Grenze zwischen den Gemeinden Vorst und Anderlecht. Das geklärte Abwasser von vier Brüsseler und drei flämischen Kommunen (Linkebeek, Drogenbos und Ruisbroek) wird aus der Kläranlage in die Senne geleitet. Auch für den südlichen Rand gibt es einige wichtige Kläranlagen, in Beersel und in Sint-Pieters-Leeuw. Auch sie sorgen für eine Verbesserung der Wasserqualität der Senne. Wenn alle Kläranlagen im Brüsseler Rand auf vollen Touren drehen, sollen die Senne und ihre Nebenflüsse viel sauberer sein und werden sich hier wahrscheinlich viele Fischarten niederlassen. Bis 2015 wird der Unterschied mit heute schon sehr groß sein. Die weniger empfindlichen Fische werden dann in relativ großer Zahl in den nicht überwölbten Abschnitten vorkommen. Die empfindlichsten Fische, wie z.B. der Kaulkopf, werden noch etwas länger auf sich warten lassen. Denn nicht nur die Wasserqualität ist sehr wichtig, sondern auch die Ufer- und Bodenstruktur des Flusses sowie der Pflanzenreichtum sind von großer Bedeutung.

2015

vanwege de vervuiling met zware metalen, PAK's, oliën en vetten, enzovoort. Daar kunnen ze in de noordostrand over meespreken, maar hoogstwaarschijnlijk is er dus licht aan het einde van die tunnel.

Vissen in 2015

Als de volledige zuiveringsinfrastructuur in de Rand op volle capaciteit draait, zullen de Zenne en haar bijrivieren er heel wat properder uitzien en is de duurzame vestiging van ettelijke vissoorten waarschijnlijk een feit. Tegen 2015 zal het verschil met vandaag ongetwijfeld al erg groot zijn. De verwachting is dat de minder gevoelige vissen zich dan in vrij grote getale hebben gevestigd in de delen die niet overweld zijn. Het gaat in de eerste plaats om paling omdat die erin slaagt zich te handhaven in niet zo proper water. Hij slaat de gifstoffen op in zijn vetlaag zodat ze niet in zijn actieve stofwisselingscyclus terecht komen. Het maakt hem echter gevaarlijk om op te eten, want de concentraties van onder meer PAK's zal nog lange tijd te hoog liggen. De blauwbandgrondel is eveneens een soort die kan leven in relatief verontreinigd water. Het is een exoot die aan een echte veroveringstocht van de Vlaamse oppervlaktewateren bezig is. In de zuiverder wordende gedeelten zal de eerste soort hoogstwaarschijnlijk wel de driedoornige stekelbaars zijn omdat die in relatief vuil water kan over-

leven. Het is dus uitkijken naar deze dieren waarvan er al enkele werden gevonden in Lembeek (een paar driedoornige stekelbaarsen), Drogenbos (honderden stekelbaarsen en enkele andere soorten) en Leest (een paling), en die komende jaren hun leefgebied

Er is nog een lange weg te gaan voordat al het afvalwater gezuiverd zal zijn, maar tegen 2015 zal de kwaliteit van het water in rivieren en beken toch al sterk verbeterd zijn.

zeker zullen uitbreiden. Uiteraard zullen ook de properder wordende zijbeken hiervan profiteren en systematisch meer vis bevatten. De gevoeligste vissen, zoals de rivierdonderpad, zullen echter nog een lange tijd op zich laten wachten of slechts heel lokaal vestigingsmogelijkheden vinden. Het is immers niet enkel de waterkwaliteit alleen die belangrijk is, ook de oever- en bodemstructuur van de waterloop en de plantenrijkdom zijn van groot belang.

Geduld dus, dat is een mooie deugd, maar we kunnen zeker stellen dat een kentering is ingezet. Dat mag wel na zovele decennia

waarin beken en rivieren eerder open riolen waren. In het Demer- en Dijlebekken zijn inmiddels trouwens al spectaculaire resultaten gehaald, waarom zou het dan met de Zenne niet lukken?

Gewettigd optimisme

De slechte kwaliteit van de beken en rivieren in de Rand behoort stilaan tot het verleden. Tegen 2015 zullen ze op vele plaatsen meer leven bevatten dan vandaag. Tegen dan zullen verschillende knelpunten als stuwen en sluizen hopelijk een vistrap krijgen zodat ze geen onneembare hindernis meer vormen voor trekkende vissen zoals paling. Als de oevers en de bedding lokaal opnieuw een betere ecologische structuur krijgen (door onder meer meandering), ziet het er tegen pakweg 2030 nog veel beter uit en kunnen zich plaatselijk ook gevoelige vissen vestigen. In waterlopen als de Grote Molenbeek (Merchtem), Maalbeek (Grimbergen), Voer (Tervuren, Duisburg), de Woluwe en vele andere is een grote biologische vooruitgang te verwachten als dat alles verloopt zoals verwacht. Misschien maak je dat allemaal zelf nog mee, anders kunnen je (klein)kinderen blij zijn met dit heuglijke vooruitzicht. Je kunt de zuiveringsresultaten zelf volgen via vis.milieuinfo.be of www.vmm.be waar je allerlei statistieken en grafieken kunt opvragen. □

Het waterzuiveringsstation van Beersel

De echte problemen die de mensen bezighouden. Volgens sommige politici, commentatoren, columnisten, artiesten en hier en daar een BV die het licht heeft gezien, is het dat waar we ons mee bezig moeten houden en niet met futiliteiten zoals de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Communautair gekrakeel staat goed bestuur in de weg.

TEKST Tom Serkeyn | FOTO Filip Claessens

Geen probleem!

Theo Levèvre wist het al in 1963, na het afronden van de eerste staats-hervorming waarbij onder meer de taalgrens werd vastgelegd en de faciliteiten geïntroduceerd. Onze toenmalige premier zei: 'Met behulp van het parlement kunnen wij over enkele dagen het land van de taalobsessie bevrijden, om na het verlof allen samen de fundamentele problemen van onze twee nationale gemeenschappen aan te vatten. Zo kennen we vandaag een grote dag voor het land.'

Of het zo'n grote dag werd voor het land kan ik me niet meer herinneren. Ik was toen twee jaar en versliep het grootste gedeelte van die dag. Maar wat ik wel weet, is dat zo'n nationale hoogdag anno 2008 verder weg is dan ooit. De nieuwe staats-hervorming en de splitsing van ons kiesarrondissement laten op zich wachten en daardoor kunnen de politici de echte problemen waar het land van wakker ligt niet aanpakken.

Want hoe prangend is die splitsing van BHV? De prijs van de benzine zal niet naar beneden gaan als BHV is gesplitst. De belastingdruk zal niet plots afnemen en de koopkracht zal wellicht blijven dalen. De bevolking zal blijven vergrijzen, de files zullen nog langer worden, bedrijven zullen blijven failliet gaan en de Rode Duivels zullen blijven verbazen. Kortom, zelfs als het ooit tot een splitsing komt van BHV, dan nog zal de aarde rond de zon blijven draaien.

Er zijn natuurlijk ergere dingen in de wereld dan BHV. De toestand in Irak of Afghanistan is veel explosiever dan het dossier BHV. Als je weet dat in Darfur een genocide aan de gang is, dan is een 'non' van

Milquet of een ultimatum van De Wever pure kolder. De Palestijnse kwestie is misschien even ingewikkeld en uitzichtloos als BHV, maar verdere vergelijkingen zijn bij de haren getrokken. Niet overdrijven dus, de opwarming van de aarde is niet het gevolg van de verhitte discussies over BHV.

Je mag nooit appels met peren vergelijken. De situatie van de Vlamingen in de Vlaamse Rand is niet dezelfde als die van de Tibetanen in China of de Koerden in Turkije. Je moet de dingen altijd in het juiste perspectief plaatsen, alles een beetje herleiden tot zijn ware proporties. Want anders kun je net zo goed stellen dat elke vakbondseis voor een eurocent opslag getuigt van puur cynisme tegenover een Afrikaanse keuterboer die amper het zout op zijn patatten verdient. Als je kelder onderloopt tijdens een onweer is dat erg vervelend, maar daarover ga je niet zeuren bij de slachtoffers van een orkaan. En de bewoners van 127bis laat je ook geen petitie ondertekenen tegen de nachtvluchten, die hebben wel wat anders aan hun hoofd.

Maar vooruit, de echte problemen in ons land moeten worden aangepakt. Een probleem is dus pas echt een probleem als je ervan wakker ligt (dan toch de nachtvluchten?). BHV is dus geen echt probleem want 'de mensen' laten er hun slaap niet voor, tenminste als je de politici, opiniemakers en hier en daar een BV die het licht heeft gezien, moet geloven. Het probleem van BHV is dus dat het geen probleem is en dan schuilt net daarin dé oplossing van het probleem dat er eigenlijk geen is.

Daarom doe ik een voorstel: splits Brussel-Halle-Vilvoorde! Je moet er maar opkomen,

hé! Doe het snel en midden in de nacht als het land in een diepe slaap verkeert, want zoals je weet, ligt er geen kat wakker van BHV en wie toch aan slapeloosheid lijdt, heeft ongetwijfeld andere kopzorgen. Splitsen dus. De volgende ochtend heeft niemand iets in de gaten terwijl dat nepprobleem toch maar lekker is opgelost. De regering kan eindelijk de heel echte, allerechtste problemen in ons koninkrijk aanpakken, en die paar ambetanteriken in de Vlaamse Rand hebben eindelijk hun felbegeerde, kleine, benepen kieskringetje. Iedereen blij!

En à propos, die splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, dat moet toch allemaal niet zolang duren? 'Dat kost maar vijf minuten politieke moed', hoorde ik eens iemand zeggen. Ik geloof dat het Theo Lefevre was. Of nee, toch niet ... Ach ik weet het niet meer, het was in ieder geval iemand van die strekking. □

Info

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Joris Hintjens en Fatima Ualgasi de column Bericht uit de Rand/Bericht uit Brussel.

Stoere, compromisloze betonarchitectuur

‘Het opzet van het project is slim en eenvoudig, de vormgeving sober en monumentaal en er is met zeer beperkte middelen veel bereikt. Het bruut neomodernistische materiaalgebruik vormt samen met de sculpturale belettering en de hekwerken een consistente eenheid. Door de duidelijke architectonische keuzes straalt het complex als geheel zelfbewustzijn en duurzaamheid uit.’

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

Dat schrijft architectuurcriticus Mechthild Stuhlmacher in het *Jaarboek Architectuur Vlaanderen 2006-2007* over het nieuwe Jeugdcentrum Boekfos in Asse. Het werd, samen met 31 andere projecten, door het Vlaams Architectuurinstituut (vAI) geselecteerd als voorbeeldproject voor het *Jaarboek* editie 2008. Het werd ontworpen door Bruno Delva, Karel De Mulder, Stefan de Lausnay en Matthias Brusselmans van A2D architecten uit Tervuren en architect Filip De Mulder uit Wemmel.

Uitkijktorens

Het complex omvat een kinderdagverblijf, lokalen voor naschoolse opvang, de gemeentelijke speelpleinwerking, de scouts en gidsen en een speelplein. Het ligt tussen een bestaande parking, een natuurgebied en het als monument beschermde Waalborrepark. De parkeervlakte moest volledig behouden blijven omdat er regelmatig markten en andere grootschalige evenementen worden georganiseerd. Omdat de architecten het natuurgebied niet wilden wegsteken achter een gebouw hebben ze handig gebruik gemaakt

van het bestaande hoogteverschil – ontstaan door het storten van puin na de brand van de Brusselse Innovation in de jaren '60 – en hun gebouw grotendeels in een met gras begroeid talud geschoven. Daardoor is het vanaf de parking nauwelijks zichtbaar. Alle lokalen zitten onder de grond, maar geven aan de achterkant breed uit op een afgeschermd buitenruimte die aan het natuurgebied grenst en waar de kinderen beschut en ongestoord kunnen spelen. Alleen de drie ontvangstpaviljoenen steken met hun metalen belettering als een soort uitkijktorens boven het groene talud uit. Daardoor blijft het uitzicht op het natuurgebied en de hoge bomen grotendeels behouden, terwijl er toch twee duidelijk afgescheiden plekken zijn ontstaan: aan de ene kant de parking en aan de andere kant de afgeschermd speelruimte.

Het gebouw bestaat ondergronds uit twee vleugels die loodrecht op elkaar staan. De drie nagenoeg identieke toegangspaviljoens zijn betonnen poorten die met zware metalen hekkens afgesloten kunnen worden en die opgevat zijn als een soort overgangzone waar de ouders hun kinderen afleveren en

komen ophalen, en waar de administratie in een glazen ruimte het komen en gaan kan gadeslaan.

Ongeïnspireerde buitenruimte

Het hele centrum is – onder meer om budgettaire redenen – opgebouwd uit geprefabriceerde elementen en identieke modules. De verblijfs- en groepsruimten zijn heel eenvoudige kale betonnen ruimten, robuust en tegelijk heel flexibel. Dit is stoere, compromisloze betonarchitectuur, zonder franjes of spektakel. De enige frivoliteit die de architecten zich permitteren, is het gekleurde glas in de brede en hoge ramen die bijna de achtergevel beslaan. Die kleuren zorgen voor een verrassend warm effect. Ze identificeren de verschillende lokalen en dringen door tot diep in het gebouw.

Het is wel spijtig dat dezelfde lijn niet is doorgetrokken in de buitenruimte. De omgevingsaanleg is heel rudimentair en totaal ongeïnspireerd. Het afgeschermd speelplein is in alle opzichten banaal en karakterloos met betontegels, een gazon en vrij elementaire, standaard speeltoestellen. Het is het soort speelplein dat je bij haast elke Vlaamse school vindt, saai en steriel, zonder enige verrassing of speelsheid. Vormelijk gezien bestaat er geen enkele relatie met het gebouw of werd er geen poging gedaan om een link te leggen met het achtergelegen park of het natuurgebied. Misschien hoorde dat niet bij de opdracht of misschien was het geld op, maar dit is een gemiste kans om ook op dat punt een architecturaal statement te maken. Hopelijk wordt dat in de nabije toekomst nog rechtgezet. □

Kleur, geur en dood

De reuzebalsemien geeft de Zennebermen kleur.

In deze reeks over de natuur in de Rand maak je kennis met vreemde soorten of exoten. We willen deze organismen niet verketteren, wel beter leren kennen. We beschrijven hun levenswijze en geven de mogelijke vindplaatsen in de Rand weer. Tenslotte maken ze nu allemaal deel uit van de biodiversiteit in onze directe omgeving.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Herman Dierickx

Hier en daar zie je de reuzebalsemien prijken in een tuin, maar zijn rijk is duidelijk de Zennebermen. Vanaf de samenvloeiing van de Zenne en het Zeekanaal (Vilvoorde) stroomafwaarts en in de Oude Zenne in Eppegem (Zemst) staat deze plant in grote hoeveelheden. De wisselende waterstanden en de slechte bodemkwaliteit zijn hem een zorg. Op veel plaatsen raken de maaimachines niet tot bij zijn groeiplaatsen zodat hij zonder zorgen het seizoen vol kan maken. Als exoot heeft hij niet veel last van belagers of predators, want die 'kennen hem niet' omdat hij niet tot onze oorspronkelijke vegetatie behoort.

Hommelbloem siert Zennebermen

Vooral in Vilvoorde is de reuzebalsemien veelvuldig aanwezig, maar ook in de Zennegemeenten ten zuiden van Brussel staat hij

wel eens pal. Toch vind ik dat hij een twintigtal jaar geleden veel talrijker was dan nu. Hoe dan ook: de plant heeft wondermooie en grote holle bloemen waar je altijd wel hommels ziet foerageren. Ze landen gezwind op de onderlip en verdwijnen volledig in de sterk geurende roze bloemkroon. De typische geur is ook voor ons onmiskenbaar en verraadt de soms wat door brandnetel en andere planten overwoekerde groeiplaatsen. In de Zenne bloeit de reuzebalsemien tot eind van deze maand, tenzij een zachte nazomer er anders over beslist. Voor hommels is dat een troef, want zo laat op het jaar vinden zij niet overal nectar, en die levert de balsemien hen in grote hoeveelheden. Toch is voor de meeste onder hen het begin van het einde aangebroken, want behalve de koninginnen overleven hommels onze winters niet.

De reuzebalsemien behoort tot het geslacht van het springzaad. Dat kun je makkelijk zelf vaststellen als je de rijpe vruchten aanraakt. Dan barsten de slippen open en slingert het

zaad een paar meter in het rond. Dat is belangrijk, want in tegenstelling tot een doorlevende plantensoort moet een eenjarige het elk jaar zien te redden met voldoende aantal kiemende zaden. De tot twee meter hoge stengels en bijhorende wortels sterven ieder jaar definitief af en telkens moeten nieuwe planten voor het voortbestaan van de soort zorgen. De Zenneoevers zijn er al getooid met de kiemplanten nog voor de brandnetels het mooie weer kunnen maken. Dat is meteen het geluk van de springzaadtelg, want zo kan hij voldoende snel groeien om de opdringerige prikker voor te blijven.

In sommige natuurgebieden maakt de reuzebalsemien het wel eens bont door de aanwezige vegetatie te domineren ten koste van de soms delicate inheemse soorten die speciaal worden beschermd. Bestrijding is erg moeilijk omdat hij soms in zowat ondoordringbare ruigten standhoudt of omdat steeds nieuwe zaden worden aangevoerd tijdens overstromingen van een nabije rivier. Vooral in de Rupelstreek zorgt hij wel eens voor overlast, maar in de Rand valt het al bij al wel mee. Integendeel, velen vinden het een mooi zicht als de talloze bloemen de 'lelijke' Zenne wat opfleuren, en wie zijn wij om hen tegen te spreken?

Inktvissen op het land

De globalisering laat zich op alle vlakken voelen. Het is vooral de mens die veel nieuwe organismen meeneemt tijdens de we-

reldreizen die hij tegenwoordig maakt. Een typisch voorbeeld is de verspreiding van de inktviszwam waarvan het oorspronkelijke leefgebied zich vooral in Australië en Nieuw-Zeeland situeert. Tot twintig jaar geleden was er bij ons zo goed als geen spoor van te bekennen. Nu verovert de soort Europa en is ze al waargenomen tot in Denemarken.

Voor al in de periode tussen de beide wereldoorlogen is ze met houtsnipperladings meegekomen uit *down under*. De eerste waarnemingen in Europa kwamen uit Frankrijk, nu al bijna honderd jaar geleden. Vanaf dan breidde de zwam zich, eerst mondjesmaat en recent heel snel, uit over grote delen van het oude continent. Het prille beginstadium is een *duivelsei*. Het ziet er uit als een sneeuwwit ei van een tweetal centimeter hoog. Je ziet het ook bij verschillende andere stink- en stuifzwammen. Als je zo'n ei vindt, wacht je best een dag of twee af. Daarna kun je gegarandeerd alle twijfels wegnemen.

In volwassen toestand kun je niet naast de inktviszwam kijken. Vanuit het ei ontspringen vier tot zes rode gespreide armen van elk een vijftal centimeter. Daarop liggen zwarte sporen in een slijmerige massa waar omwille van de hardnekkige mestgeur vooral aasvliegen op afkomen. De sporen kleven aan hun poten. Zij zorgen voor de verspreiding bij een volgende landing ergens te velde. Dat is een typische verspreidingstechniek die je terugvindt bij de stinkzwammenfamilie.

Je vindt ze nu nog steeds op houtsnippers, maar intussen groeit ze ook al in wegbermen, parklanen, composthopen en loofbossen. Het is een zogenaamde *saprofiet* want ze leeft uitsluitend op dood materiaal. De totale levensduur van de vrucht van een inktviszwam (de eigenlijke paddenstoel) bedraagt ongeveer tien dagen. Je kunt ze nog waarnemen tot eind deze maand. De precieze groeiplaatsen zijn moeilijk op voorhand aan te duiden, want het is elk jaar opnieuw afwachten waar deze fraaie paddenstoel zal opduiken. Hou je ogen dus open om deze opvallende soort te ontdekken.

Gestekelde, dodelijke schoonheid

De grote familie der nachtschadigen is een merkwaardige plantengroep met telgen als de aardappel, tabak en de tomaat. Je zou denken: niets dan goed voor de mens. Vergeet het, want dan heb je nog niet gehoord van

de doornappel en consorten. De grote witte trechtersvormige bloemen maken duidelijk dat hij verwant is aan bovengenoemde soorten, maar de doornappel is wel dodelijk giftig. De onrijpe tomaat en aardappel, net als hun loof, zijn in lichte mate giftig maar als je ze rijp opeet, is er hoegenaamd geen probleem.

De doornappel leidt een redelijk verborgen bestaan, ook al kun je moeilijk om de soms tot een meter hoge en brede struik heen. De plant is een echte hakvruchtsoort, die je meestal vindt tussen aardappelen en bieten. Dat geldt ook voor de groeiplaatsen in de Rand. Die zijn per definitie redelijk vluchtig, maar als je goed kijkt tussen de vermelde teelten kun je ze opmerken. Een doornappel is eenjarig, maar dat is geen probleem want één moederplant zorgt makkelijk voor enkele honderden kiemkrachtige zaden. Zowel de biet als de aardappel worden laat op het jaar geoogst en daar doet de doornappel zijn voordeel mee. Hij heeft voldoende tijd om bloem en zaad te zetten. Als de oogstmachines passeren valt het zaad op de bodem en zorgt het volgend jaar voor nieuwe telgen. Ondanks de niet geringe grootte vallen de bloeiende planten niet zo op. Dat doen de verdroogde stengels op het einde van het seizoen des te meer. Die kun je aantreffen op afval- of mesthopen of op rommelige plek-

ken. Daarvan zie je in de winter de roomwitte geraamtes met dito stekelvruchten pronken. Tot december zitten de dikke zwarte zaden nog in de omhulsels. Zij zijn het giftigste deel van de plant.

Tegenwoordig kweekt men verschillende doornappelsoorten als sierplant voor de tuin. De selectie gebeurt vooral omwille van de grote bloemen. Die moederplanten groeien oorspronkelijk in de Verenigde Staten en vooral in Zuid-Amerika. De afgeleide planten zijn bijna zonder uitzondering erg giftig. Meestal is de tuineigenaar daar niet of nauwelijks van op de hoogte. Misschien is de Brugmansia of trompetplant de bekendste. Hij heeft die (erg) grote witte trechtersvormige bloemen. De kweek van deze planten houdt in principe geen gevaar in, enkel het eten ervan is schadelijk voor de mens. Als je je ongebreidelde eetlust bedwingt, dreigt er dus geen gevaar. □

Info

Het boek *De grote Paddenstoelengids voor onderweg* van Ewald Gerhardt (ISBN 978-90-5210-726-4, Uitgeverij Tirion Natuur) is een goede handleiding om alle stinkzwammen en andere zwammen op naam te brengen, al is dat meestal geen gemakkelijke klus.

De doornappel is dodelijk giftig.

RESTAURANDT

Passie voor pizza en pasta

Twee broers en een zus delen hun passie voor de Italiaanse keuken. Alain Peeters opent als eerste *Testa Rossi* in Vilvoorde. Zus Muriël volgt al snel met haar eigen restaurant in Diegem. In 2000 is het de beurt aan jongste broer Didier met een derde *Testa Rossi* in Strombeek-Bever.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Elk staan ze in voor hun eigen restaurant, maar ze delen hun ervaringen en hun liefde voor pizza en pasta. Onze eerste keuze was om Muriël's restaurant te bezoeken, maar de vakantie steekt daar een stokje voor. Het wordt dus Strombeek-Bever, waar Didier Peeters achter de oven staat. Dit is zeker niet het meest gezellige restaurant van de drie. De pizzaoven overheerst en in de zaal zijn er enkele tafeltjes voor wie ter plaatse wil eten. 'Aanvankelijk waren we een afhaalrestaurant', legt Didier uit. 'Zes maanden na de opening hebben we er enkele tafeltjes bijgezet. De bedoeling is om uiteindelijk een volwaardig restaurant te worden. Mijn broer is ook zo begonnen.'

Het vak heeft de familie bij een vriend geleerd. Maar wat als die vriend een Grieks restaurant uitbaatte? Hadden we dan nu een moussaka besteld? 'Nee', lacht Didier. 'We houden van de Italiaanse keuken, vooral van de diversiteit die je er in terugvindt. We reizen regelmatig naar het zuiden om bij te leren en we houden van Italiaanse wijn, waarvan we een ruime selectie aanbieden.' De menu's van de drie restaurants zijn nagenoeg hetzelfde. Enkel de suggesties vullen ze op hun eigen manier in. In Diegem ligt de focus op het restaurant. Afhalen is er niet mogelijk. Bovendien serveert Muriël geen pizza's. Haar specialiteit zijn pasta's en salades.

Verse ingrediënten

We bestuderen het uitgebreide menu waarop je zowel klassiekers als iets minder traditionele gerechten terugvindt. Beginnen doen we met een typisch licht Italiaans voorgerecht: 'Bruschetta met tomaat, look en olijfolie' (€7). Vier mooie stukken ciabatta

Op het uitgebreide menu vind je zowel klassiekers als iets minder traditionele gerechten terug. Ook grappa staat prominent op de kaart.

verschijnen voor onze neus. Lekker en veel! Het is moeilijk om een hoofdgerecht te kiezen. Uiteindelijk besluiten we een pizza en een pasta uit te testen. De 'Pizza mozzarella di bufala met kerstomaatjes' (€13) wordt aangeraden. We vrezen dat de smaak misschien een beetje flauw zal zijn, maar kijk, we krijgen een smeuïge, heerlijke pizza op ons bord. Wat is precies het geheim van een goede pizza? 'We maken zelf ons luchtig deeg', vertelt Didier. 'Bovendien gaan we op zoek naar de beste en meest verse ingrediënten. En we leren nog altijd bij.' Als pasta kiezen we

voor 'Pasta Gambarotta met verse groenten, olijven en pikante tomatensaus' (€10,5). Dat gerecht overtuigt ons niet. Groenten mogen nog zo vers zijn, als ze te lang gekookt zijn, blijft er niet zoveel smaak over. Dat geldt ook voor de pasta die niet al dente is. Bovendien zijn ze de pepertjes vergeten. De saus is helemaal niet pikant. Misschien moeten we de pasta in Diegem uitproberen?

Afsluiten doen we in stijl met een citroensorbet met grappa (€6,5). Een lekker fris gerecht. Grappa staat trouwens ook bij de andere restaurants prominent op de kaart. De vriendelijke bediening krijgt een pluim. Maar wanneer we afrekenen, merken we een schoonheidsfoutje op: de prijzen die op de website staan, komen niet meer overeen met de prijzen die aangerekend worden. De website moet dus dringend aangepast worden.

Rood hoofd

Waar komt trouwens de naam 'Testa Rossi' vandaan? 'De naam verwijst naar het Italiaanse aperitief Rossi, dat nu niet meer verkrijgbaar is', legt Didier uit. 'Het logo van de drank was een hoofd of 'testa' in Italiaans.' Mijn Italiaanse vrienden wijzen er wel op dat de naam grammaticaal niet klopt. Eigenlijk zou de correcte naam 'Testi Rossi' of 'Testa Rossa' moeten zijn. Maar ach, zolang de smaak van de pizza's ons aan Italië doet herinneren, maken we ons hier niet druk om.

Info

Testa Rossi, Sint-Amandsstraat 4, Strombeek-Bever, 02 268 64 68
Open op maandag, zaterdag-, zondag- en dinsdagmiddag
www.testarossi.com
Foto's: *Testa Rossi* in Diegem

NEEM EEN TAALBAD NEDERLANDS

Taalblad.be is een Nederlandstalig e-zine voor anderstaligen die op een actieve manier Nederlands willen leren. Bij moeilijke of speciale woorden verschijnt er een vertaling in het Frans en het Engels. Op Taalblad.be vind je ook oefeningen en een grammaticagids. De taal-(r)ips zetten jou op weg naar Nederlandstalige culturele activiteiten.

NIEUWS

Oefen je Nederlands met een avondje uit

een uitgebreid aanbod un vaste choix – an extensive offer

recht hebben op avoir le droit de – be entitled to

Met de Randuitcheques kunnen cursisten Nederlands in de Vlaamse Rand een voorstelling in de cultuur- en gemeenschapscentra betalen. In die centra vind je een uitgebreid aanbod met een verschillende moeilijkheidsgraad voor wie het Nederlands nog niet perfect beheerst. De centra van vzw 'de Rand' bieden zelfs specifieke voorstellingen voor cursisten Nederlands. Elke cursist heeft per seizoen recht op drie cheques van 7 euro.

Randuitcheques gebruiken is eenvoudig: bij de betaling van je tickets geef je de cheques af. Ze worden dan afgetrokken van de ticketprijs. De cheques worden verdeeld door het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en via de scholen die Nederlandse taallessen geven. Zo kunnen de leerkrachten de cheques ook gebruiken voor klasuitstappen.

Meer informatie:

Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, 0800 123 00.

moeilijkheidsgraad (de moeilijkheidsgraad – de moeilijkheidsgraden) niveau de difficulté – level of difficulty

beheersen (beheerste – beheerst) maîtriser – master

verdelen (verdeelde – verdeeld) distribuer – distribute

uitstap (de uitstap – de uitstappen) excursion – excursion

TAALKNOOP

Maar of alleen?

Ik heb ... twee uur geslapen.
De plant is ... giftig voor jonge kinderen.

Maar

Maar gebruik je **in combinatie met een telwoord**. Het kan gaan om een concreet cijfer of om een algemene indicatie van hoeveelheid. **Maar** betekent hier **niet meer dan**. In deze context kan je maar vervangen door het woord *slechts*.

- We hebben **maar** twee films van Tarantino gezien.

(slechts twee films)

- Hij heeft **maar** weinig cd's. (slechts weinig)

Alleen

Alleen duidt op een restrictie, een beperking. In deze context is **alleen** synoniem van uitsluitend. Je kan alleen ook vervangen door enkel.

- Hij werkt **alleen** voor het geld. (en voor niets anders)

- Het lukt **alleen** op deze manier. (en op geen enkele andere)

OEFENING

Maar of alleen?

1. Je leeft ... één keer.
2. Ze doet ... boodschappen aan het begin van de maand.
3. Ze hebben ... één dochter.
4. We moeten ... twee keer op controle gaan.
5. Het aanbod geldt ... voor onze vaste klanten.
6. Ze werkt ... 4 dagen op 5.
7. Het postkantoor is ... open in de voormiddag.
8. Je krijgt ... toegang als je een badge hebt.
9. Er zijn nog ... enkele plaatsen vrij.
10. Het bedrijf kan ... overleven door extra investeringen.

Info

De juiste antwoorden, meer woordenschat en grammatica Nederlands: www.taalblad.be

De heerlijkheid Terheide

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1.500 luchtfoto's van de Rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1.500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Het sierlijke neogotische kasteelgemeentehuis van Hoeilaart is dit jaar 150 jaar oud, een verjaardag die de voorbije maanden uitgebreid werd gevierd. Het wordt beschouwd als een van de sierlijkste kasteeltjes van Vlaams-Brabant. Het werd in 1858 gebouwd door de Antwerpse architect Jozef Claes in opdracht van baron Jean de Man d'Attenrode. Claes, die enkele jaren later ook de nieuwe kapel voor het Arenbergkasteel in Heverlee bouwde, was gespecialiseerd in de neogotische bouwstijl, een stijl die toen erg populair was bij de katholieke adel. Opvallend zijn de vele torentjes, schouwen en kantelen die allemaal bekroond zijn met smeedijzeren spitsen. De zuilen op het bordes (niet te zien op deze luchtfoto) vormen een sober contrast met de uitbundigheid van de daken. De trapleuning langs de grote buitentrap is versierd met smeedijzeren bloemen met in het midden een baronnenkroon.

Originale pronkstukken

Sinds 1919 is het kasteel eigendom van de gemeente en fungeert het als gemeentehuis. Het werd enkele jaren geleden zowel aan de binnen- als de buitenkant gerestaureerd. Grote delen van het oorspronkelijke interieur zijn bewaard gebleven, zoals de neogotische koferszitbanken, de lichter en de monumentale witmarmeren trap met druivenbladeren en -ranken in de inkomhal. In de vroegere eetzaal op de eerste verdieping is nu de raadzaal van de gemeenteraad ondergebracht. Het grote salon is de trouwzaal geworden. Het plafond is beschilderd met smaragdgroen- en goudkleurige verf en bevindt zich nog steeds in zijn oorspronkelijke staat. Ook de polychrome zuiltjes aan de deuren zijn nog origineel, net als de schouw en de lichter in deze zaal.

Het huidige kasteel vervangt een veel ouder, 15e eeuws kasteel van de heerlijkheid Terheide. De vader van Jean de Man, baron

Joseph-Louis de Man d'Hobruge, had dat in 1820 gekocht. Baron de Man had toen net een aantal huizen en gronden, geld, schilderijen, enzovoort geërfd van zijn vader die een paar maanden eerder was overleden. Michel Erkens, gemeentelijk archivaris van Hoeilaart en coördinator van de Heemkundige Kring 'Het Glazen Dorp', heeft kunnen achterhalen dat de baron drie huizen in Brussel verkocht om de aankoop van de heerlijkheid Terheide te financieren. Hij verkocht ook meer dan 300 schilderijen en gravures en de bibliotheek van zijn vader (en zijn voorouders). Ze bevatte meer dan 3.000 boeken en moet een van de belangrijkste privébibliotheken uit die tijd zijn geweest.

Gemoedsrust afkopen

De familie de Man was zeer welstellend, onder meer dankzij het goedkoop opkopen van kerkelijke gronden en gebouwen die tijdens de Franse Revolutie verbeurd verklaard waren. Het verhaal wil dat baron de Man last zou gehad hebben van gewetenswroeging over de oorsprong van het familiekapitaal en daarom tijdens een bedevaart naar Rome een belangrijke schenking deed aan paus Leo XII, om bij wijze van spreken zijn gemoedsrust af te kopen. Feit is alleszins dat hij van de paus relikwieën van de Heilige Marcellina kreeg die in de voormalige huiskapel van het kasteel worden bewaard. Bij de bouw van het nieuwe kasteel werd die kapel grotendeels bewaard. Ook de indrukwekkende, als monument beschermde kasteelhoeve voor het kasteel hoorde oorspronkelijk bij de heerlijkheid Terheide. Het is een prachtige vierkanthoeve die in de 19e eeuw ingrijpend werd verbouwd, maar waarvan de oudste delen teruggaan tot de 17e eeuw. Ze werd de voorbije jaren grondig gerestaureerd – waarbij zelfs een betonnen draagvloer onder de hoeve moest worden aangebracht – en herbergt nu een aantal gemeentelijke diensten.

© vzw 'de Rand'

Befaamde naam

De familie de Man speelde een belangrijke rol in de geschiedenis van Hoeilaart. Baron Joseph-Louis de Man d'Hobruge was van 1823 tot 1846 en van 1848 tot 1854 burgemeester van Hoeilaart. Van 1831 tot 1839 was hij ook senator in het jonge België. Hij zou zich als lid van de Commissie die verantwoordelijk was voor de oprichting van het monument voor de gesneuvelden van de revolutie van 1830 op het Brusselse Mar-

telarenplein, verzet hebben tegen de blote boezem van het standbeeld van de jonge vrouw die de vrijheid moet verbeelden. Met als gevolg dat het beeld nu een hemd tussen de oksels klemt dat haar boezem bedekt ... Zijn zoon, Jean de Man d'Attenrode, de man die het huidige kasteel liet bouwen, volgde in 1854 zijn vader op als burgemeester van Hoeilaart en bleef dat tot aan zijn dood in 1879. Hij was ook ruim 44 jaar lang kamerlid en later senator. □

‘Instabiele situatie is ontmoedigend’

Brigitte Douaihy en haar gezin verhuisden vier jaar geleden van Libanon naar België, meer bepaald naar Wezembeek-Oppem. Haar man kreeg een baan aangeboden in het hoofdkantoor van zijn bedrijf in Diegem. ‘Ikzelf had zin om weer te studeren. Het leek me ideaal om van de gelegenheid gebruik te maken en dat in België te doen.’

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Haar eerste studie volgde Brigitte Douaihy aan de universiteit van Beirut. ‘Sinds de MBA die ik hier volgde, werk ik voor een internationale verzekeringsmaatschappij; vroeger was ik tandarts’, lacht ze. ‘Een totaal andere richting, ik weet het. Maar ik wou absoluut een carrière-wissel. Tandheelkunde is een heel vermoeiende job. Ik zag alleen maar klagende mensen en dat was ik beu. Dokters hebben hetzelfde probleem. Ze horen hun patiënten alleen als ze zich niet goed voelen. Daarom bel ik zelfs soms naar mijn huisarts om te vertellen dat de medicijnen goed geholpen hebben en dat ik me beter voel.’

Tweetalig

Sinds twee jaar volgt Brigitte Nederlandse les. ‘Ik vind het nog moeilijk om al mijn gedachten in het Nederlands uit te drukken, maar het begint te lukken. Het prettige is dat mijn werkgever voor taallessen zorgt tijdens de lunchpauze.’ Ze wil vooral Nederlands kennen om zich beter te kunnen integreren in de buurt. ‘Frans kende ik al, maar ik wilde me niet alleen in de ene helft van het land integreren’, legt ze uit. ‘Ik vind het logisch om in een tweetalig land ook de twee talen te leren.’ Ze is niets anders gewend. ‘In Libanon krijgen alle kinderen vanaf het begin twee talen op school. Ze volgen Arabisch en daar bovenop Frans of Engels naargelang de school.

Hier beginnen leerlingen op veel latere leeftijd een tweede taal te leren en daardoor zullen ze via de school nooit volledig tweetalig worden.’ Dat vindt Brigitte Douaihy een onbegrijpelijke, gemiste kans.

Kindvriendelijk

Brigitte heeft twee dochters van vijf en acht. ‘Ik vind België een fijn land voor kinderen’, zegt ze. ‘Je kunt hier veel culturele activiteiten met kinderen doen. Zo hadden we vorig jaar vrienden met hun kroost op bezoek. De kinderen hebben zich geen moment verveld.’ De volwassenen hadden voor hen een vakantieprogramma opgesteld. ‘We hebben musea gedaan, de zoo, Walibi ... En dan zijn er nog dingen zoals het Euro Space Center of het Museum voor Natuurwetenschappen waar heel wat te beleven valt.’

Brigitte vindt dat het gezinsleven in België kwaliteitsvol verloopt. ‘In Parijs zou ik bijvoorbeeld veel minder graag wonen, omdat het er erg stressvol aan toe gaat.’ Het enige wat niet went – en hier komt het bekende verhaal – is het weer. ‘Ik stoer me niet aan koude winters. Die verwacht je. Maar slechte zomers zijn frustrerend. Dan wil je dat het zonnig en warm is. Wat je hier wel hebt, is dat de mensen echt genieten van elke zonnestraal. Ze appreciëren mooi weer meer dan in Libanon, waar warme zomers normaal zijn. Dat heb ik ondertussen ook geleerd.’

Libanon

Elke zomer proberen Brigitte en haar gezin naar Libanon te reizen. ‘Door de instabiele politieke situatie moeten we natuurlijk altijd afwachten of het lukt. In 2006, tijdens het conflict met Israël, zijn we er niet geraakt. Ik volg de Libanese actualiteit op de voet. Dat spreekt vanzelf: mijn familie woont er nog en ik wil weten hoe ze het stellen. Jammer genoeg hebben we de afgelopen jaren voornamelijk slecht nieuws gekregen. Leven in een zo instabiele situatie is erg ontmoedigend. Momenteel is het er rustiger, maar er zijn nog veel spanningen. Ik hoop dat de mensen van Libanon snel weer aan hun toekomst kunnen denken.’ □

‘Unstable situation is discouraging’

Brigitte Douaihy moved from Lebanon to Wezembeek-Oppem four years ago because of her husband's work. She decided to seize the opportunity to start studying again. ‘Since completing a master's degree in business administration I have been working for an international insurance company. I used to be a dentist. I was determined to take up another career. Dentistry is a very tiring profession. I only ever saw people complaining and I had enough of that.’ Brigitte has been taking Dutch courses for two years. Her employer even organises language courses during the lunch break. Every summer she tries to travel to Lebanon with her family. ‘Owing to the unstable political situation we obviously never know whether we will succeed. During the conflict with Israel in 2006 we did not manage to get there. Things have quietened down a bit for the moment but there are still a lot of tensions. I hope the people of Lebanon will soon be able start thinking about their future again.’